

Projekt

z dnia 07.03.2022 r. Zatwierdzony przez
Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach za 2021 rok**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz. 920 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.²⁾)

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach za 2021 rok w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

¹⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2021r. poz. 1038, poz. 1834

²⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2021r. poz. 2270, z 2022r. poz. 1, poz. 66

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TARNOWSKICH GÓRACH ZA ROK 2021

Tarnowskie Góry, marzec 2022 r.

I. Opieka nad dzieckiem i rodziną	5
1. Zapewnienie dziecku pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców	5
1.1. Rodzinna piecza zastępcza	5
1.1.1. Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych	5
1.1.2. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych	5
1.1.3. Dobór rodziny zastępczej dla dziecka	6
1.1.4. Plan pomocy dziecku	6
1.1.5. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	6
1.1.6. Przysposobienie	7
1.1.7. Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych.....	7
1.1.8. Ocena rodzin zastępczych.....	7
1.1.9. Badania psychologiczne	7
1.1.10. Kontrola nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka	7
1.1.11. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	8
1.1.12. Przyznane świadczenia	8
1.1.13. Dodatki wychowawcze	10
1.1.14. Świadczenie „Dobry start”	10
1.1.15. Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka ponoszone przez gminę.....	10
2. Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	12
2.1. Dzieci pochodzące z Powiatu Tarnogórskiego przebywające w rodzinach zastępczych poza powiatem.....	12
2.2. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego, pochodzące z innych powiatów	13
2.3. Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Tarnogórskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych.....	14
3. Powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej	16
4. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	16
5. Usamodzielnienia	17
5.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	18

5.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie.....	18
5.3. Pomoc na zagospodarowanie	19
5.4. Pomoc prawna dla osób usamodzielnianych.....	19
6. Szkolenia pracowników i doradztwo dla kadr pomocy społecznej.....	19
7. Współpraca z Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami	20
8. Poradnictwo specjalistyczne	21
8.1. Poradnictwo psychologiczne.....	21
8.2. Poradnictwo pedagogiczne.....	21
8.3. Poradnictwo socjalne.....	21
8.4. Poradnictwo specjalistyczne w ramach programu „Opieka wychnieniowa” – edycja 2021	21
8.5. Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej	22
8.6. Zapewnieniu okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.	22
8.7. Informacja o prawach i uprawnieniach dla osób niepełnosprawnych.....	23
9. Sprawozdawczość i statystyki	23
9.1. Statystyka dotycząca rodzin zastępczych.....	23
9.2. Sprawozdawczość	25
9.3. Informacja publiczna.....	27
10. Wykonanie dochodów i wydatków PCPR w Tarnowskich Górach w 2021r.	27
II. POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM	30
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	30
1.1. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	31
1.2. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	33
1.3. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.....	35
1.4. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	37
1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej	39
1.6. Realizacja resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021	40
1.7. Domy pomocy społecznej	42
1.7.1. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2021	43
1.7.2. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej	43

1.7.3. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego – koszt utrzymania, liczba mieszkańców:	44
III. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY	44
IV. Projekt „Teraz MY” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020	45
1. Charakterystyka projektu	45
2. Usługi zrealizowane w ramach projektu „Teraz MY” w okresie od 01.01.2018 r. do 31.03.2021 r.....	46
2.1. Działania aktywnej integracji w obszarze społecznym i zdrowotnym kierowane do dzieci w pieczy zastępczej	46
2.2. Działania aktywnej integracji kierowane do usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.....	47
2.3. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami (ON).....	48
2.4. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami z Warsztatów Terapii Zajęciowej	50
3. Osiągnięte założenia projektowe.....	50
V. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	51
VI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	52
VII. SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ za ROK 2021 REALIZOWANEGO W POWIECIE TARNOGÓRSKIM.....	53
VIII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE REALIZOWANEGO W POWIECIE TARNOGÓRSKIM W ROKU 2021.	60

I. Opieka nad dzieckiem i rodziną

1. Zapewnienie dziecku pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców

W 2021 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach zatrudniało (w ciągu roku) 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na umowę o pracę. Pod opieką koordynatorów w skali całego roku, znajdowało się 33 rodziny zastępcze, w których przebywało 67 dzieci. Pozostałe rodziny były objęte opieką innych pracowników merytorycznych (starszego specjalisty pracy socjalnej-koordynatora, starszego specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy z rodziną, pedagoga i kierownika Zespołu, psychologa), realizujących te same zadania. Łącznie w ciągu roku pracownicy odbyli 344 konsultacje domowe w rodzinach zastępczych, ponadto z uwagi na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 konsultacje udzielane były również telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej.

1.1. Rodzinna piecza zastępcza

1.1.1. Promowanie rodzinnych form opieki. Nabór kandydatów na rodziców zastępczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizacji powyższych zadań przygotowało i prowadziło Akcję Informacyjną KANGURKOWO. W ramach tej Akcji przeprowadzono m.in. następujące działania:

- prowadzono stronę internetową Akcji – www.kangurkowo.org,
- prowadzono profil na facebooku Kangurkowo,
- prowadzono profil na Instagramie,
- emitowano nagraną w 2018 roku piosenkę – hymn akcji pt. „Otwórz serce” oraz emitowano filmy promujące Akcję Informacyjną Kangurkowo na stronie internetowej, na facebooku, na facebooku Starostwa Powiatowego, na monitorach starostwa,
- nagrano teledysk z udziałem rodzin zastępczych i dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- udzielano informacji na temat idei rodzicielstwa zastępczego oraz wymogów formalnych do pełnienia tej funkcji osobom zainteresowanym tą formą opieki,
- ogłaszano nabór kandydatów na rodziców zastępczych.

1.1.2. Szkolenie kandydatów na rodziców zastępczych

W październiku 2021 r. rozpoczęto szkolenie dla kandydatów na rodziców zastępczych, w którym uczestniczy 12 osób.

Szkolenie prowadzą trenerzy programu „PRIDE. Rodzinna piecza zastępcza”. Program szkoleniowy obejmuje 12 sesji szkoleniowych po 4 godziny każda, 2 konsultacje domowe w miejscu zamieszkania każdej z rodzin kandydackich (każda w wymiarze 3 godzin), spotkanie decyzyjne (z każdą rodziną kandydacką w wymiarze 1 godziny). Do końca grudnia 2021 roku odbyło się 8 sesji szkoleniowych oraz pierwsze konsultacje domowe w każdej z rodzin uczestniczących w szkoleniu.

Konsultacje domowe w miejscu zamieszkania każdej z rodzin kandydackich miały na celu indywidualną analizę sytuacji rodzinnej kandydatów, posiadanych przez nich kompetencji, omówienie ewentualnych wątpliwości rodziny. Ponadto sprawdzano warunki lokalowe i sanitarne ważne z punktu widzenia ochrony i bezpieczeństwa dzieci.

W trakcie szkolenia sprawdzano także, czy kandydaci spełniają wymogi formalno – prawne określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Dla jednej istniejącej rodziny zastępczej dokonano rozszerzenia kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla dzieci w wieku niemowlęcym.

1.1.3. Dobór rodziny zastępczej dla dziecka

Przy doborze rodziny zastępczej dla dziecka uwzględniano w szczególności:

- przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (informacje zgromadzone podczas szkolenia),
- predyspozycje kandydatów i ich doświadczenie w pracy z dziećmi,
- informacje pozwalające na ocenę funkcjonowania kandydatów w środowisku lokalnym,
- warunki mieszkaniowe kandydatów,
- odpowiednią różnicę wieku między kandydatami do pełnienia funkcji rodziny zastępczej a dzieckiem,
- poziom rozwoju i sprawności dziecka, wymagania w zakresie pomocy profilaktyczno – wychowawczej lub resocjalizacyjnej oraz możliwość zaspokajania potrzeb dziecka,
- zasadę nierozłączania rodzeństwa,
- opinię wyrażoną przez dziecko.

Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego sąd przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej zasięga opinii właściwego PCPR o kandydatach. W okresie sprawozdawczym przekazano do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach 14 takich opinii dotyczących rodzin, które nie były szkolone przez PCPR w Tarnowskich Górach.

1.1.4. Plan pomocy dziecku

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy m. in. przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną i rodziną zastępczą planu pomocy dziecku. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy oraz inni pracownicy merytoryczni przygotowali 305 planów i aktualizacji planów pomocy dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej. Każdy plan dla dziecka stanowi integralną część pracy z rodziną zastępczą i ulega ewaluacji podczas posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

1.1.5. Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dokonywało oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Informacje zebrane przez koordynatorów oraz innych pracowników merytorycznych podczas konsultacji domowych, dotyczyły:

- ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Oceny dokonywano w konsultacji z rodziną zastępczą, pedagogiem, psychologiem, właściwym asystentem rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Dokonano 293 ocen sytuacji dzieci określających zasadność pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Oceny przekazano do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach.

1.1.6. Przysposobienie

W okresie sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przekazało do ośrodków

adopcyjnych informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w ilości 8. W 2021 r. sześcioro dzieci z rodzin zastępczych zostało adoptowanych.

1.1.7. Szkolenie i wsparcie istniejących rodzin zastępczych

W 2021 roku prowadzono działania mające na celu podnoszenie standardów wychowania i opieki w rodzinach zastępczych, w tym zachowanie i wzmocnienie kompetencji, przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz podnoszenie kwalifikacji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą zgodnie z potrzebami tych osób poprzez:

- zapewnienie poradnictwa pedagogicznego, z którego skorzystały 33 rodziny (84 osoby); odbyło się łącznie 37 spotkań,
- zapewnienie poradnictwa psychologicznego, z którego skorzystało 12 rodzin zastępczych; (odbyły się łącznie 53 konsultacje),
- udzielanie wsparcia przy regulowaniu kontaktów dzieci z rodzicami naturalnymi, w tym umożliwienie spotkań na terenie PCPR – łącznie odbyło się 45 spotkań, z których skorzystało 19 dzieci,
- w okresie sprawozdawczym 33 rodziny zastępcze zostały objęte wsparciem 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- dzięki wsparciu finansowemu ze środków Unii Europejskiej i realizacji projektu pn. „Teraz My” do 31 marca 2021 r. 3 dzieci przebywających w pieczy zastępczej było objętych psychoterapią, 4 dzieci terapią logopedyczną, 2 dzieci terapią integracji sensorycznej, 2 dzieci terapią HEG Biofeedback oraz 3 dzieci terapią metodą Tomatisa cykl II,
- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego dla 17 rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka (udzielenie 26 porad).

1.1.8. Ocena rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 132 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Oceny dokonywano w oparciu o kategorie kompetencji jakimi winni się wykazywać opiekunowie zastępczy, opracowane na bazie programu szkoleniowego dla kandydatów na rodziców zastępczych PRIDE Rodzinna piecza zastępcza. W roku 2021 dokonano 39 takich ocen.

1.1.9. Badania psychologiczne

Zgodnie z art. 76 ust. 4 do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy: zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka. W 2021 roku wydano 45 opinii w sprawie posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawione przez psychologa.

1.1.10. Kontrola nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka

Zgodnie z art. 38 b ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej w 2021 roku dyrektor PCPR w imieniu Zarządu Powiatu (uchwała nr 40/160/2015 Zarządu Powiatu Tarnogórskiego z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie: udzielenia upoważnienia Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach) przeprowadził 21 kontroli w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego Dyrektor PCPR korzystał z pomocy Kierownika Zespołu ds. pieczy zastępczej oraz innych pracowników Zespołu. W żadnym

z przypadków nie uznano pobytu dzieci w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka za niezasadny z uwagi na niewypełnianie funkcji lub niewłaściwe wypełnianie funkcji przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Jedna kontrola w rodzinnym domu dziecka odbyła się niezapowiedziana, była to kontrola na zlecenie prokuratury. W trakcie kontroli przeprowadzono indywidualne rozmowy z dziećmi bez obecności prowadzących RDD. Po przeprowadzeniu kontroli protokół wraz z załącznikami został przesłany do prokuratury, która nie wydała dalszych zaleceń.

1.1.11. Rodzice dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Spotkania dzieci z rodzicami:

Organizowano spotkania rodziców z dziećmi, w celu podtrzymywania więzi rodzinnych. W okresie sprawozdawczym korzystało z tej formy pomocy 19 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, łącznie odbyło się 45 spotkań na terenie PCPR.

Ponadto wiele rodzin jest ze sobą w stałym kontakcie i umawiają spotkania bez pośrednictwa PCPR.

Praca z rodziną:

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracę z rodziną organizuje jednostka organizacyjna gminy lub podmiot, któremu zostało zlecone to zadanie. W wyniku utrzymywania regularnych kontaktów dzieci z rodzicami, pracy zespołu ds. pieczy zastępczej w PCPR w Tarnowskich Górach oraz współpracy z ośrodkami pomocy społecznej 9 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

1.1.12. Przyznane świadczenia

W 2021 r. wydano 36 decyzji w sprawie przyznania świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Ponadto wydano 11 decyzji w sprawie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w rodzinie zastępczej.

W 2021 r. wszczęto 18 postępowań w sprawie przyznania jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka. W 4 przypadkach wydano decyzję odmowną, głównie ze względu na brak środków przeznaczonych na ten cel w budżecie PCPR.

Spośród pozostałych świadczeń, o które mogą starać się rodziny zastępcze wydano następujące decyzje:

- w sprawie przyznania środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku domu jednorodzinnego wydano 98 decyzji,
- w sprawie dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka wydano cztery decyzje – świadczenia zostały w całości sfinansowane przez inne powiaty,
- w sprawie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego wydano dwie decyzje.
- w sprawie innych nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka w RDD wydano trzy decyzje

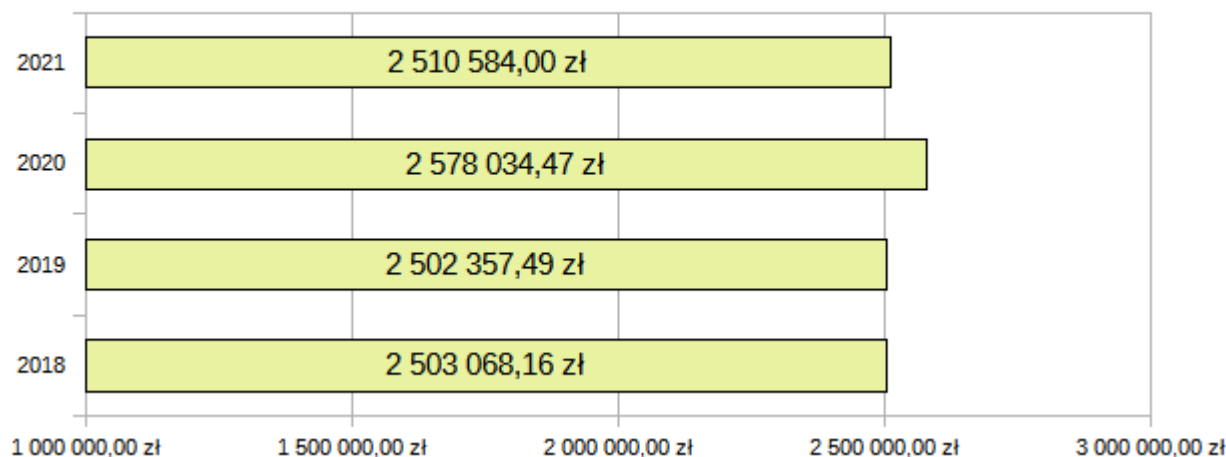
- w sprawie środków finansowych dla prowadzącego rodzinny dom dziecka na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym wydano jedną decyzję,

Zestawienie wydatków w ramach poszczególnych typów świadczeń zawarto w poniższej tabeli:

Tabela 1. Środki wydatkowane na świadczenia dla rodzin zastępczych w 2021 r.			
Nazwa udzielonego świadczenia	Liczba osób na które decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Koszt świadczeń
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (dot. również osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy i nadal pozostały w rodzinie zastępczej)	235	2852	2 396 261,87 zł (w tym wkład własny projektu „Teraz MY” 23 473,38zł)
Jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	15	15	15 228,00 zł
Inne nieprzewidziane koszty związane z opieką i wychowaniem dziecka w RDD	3	3	5 100,00 zł
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	2	2	5 000,00 zł
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	9	98	82 944,13 zł
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	2	2	1 050,00 zł
środki finansowe dla prowadzącego rodzinny dom dziecka na pokrycie kosztów niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym	1	1	5000,00 zł
OGÓŁEM	267	2973	2 510 584,00 zł

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie wydatków ponoszonych na świadczenia dla rodzin zastępczych w latach 2018 – 2021.

Zestawienie wydatków na świadczenia dla rodzin zastępczych w latach 2018 - 2021

1.1.13. Dodatki wychowawcze

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadania z zakresu ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Ustawa wprowadziła zmiany do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rozszerzając katalog świadczeń należnych rodzinom zastępczym o dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach państwa w wychowaniu dzieci zwany dalej „dodatkiem wychowawczym”. Dodatek ten przysługuje rodzinom zastępczym począwszy od 01 kwietnia 2017 r. i jest każdorazowo przyznawany na okres 12 miesięcy.

W 2021 r. wydano 187 decyzji przyznających wspomniane dodatki. Łącznie wypłacono 2045 dodatków w łącznej kwocie 972 578,20 zł. W ramach kosztów obsługi stanowiących 1% otrzymanej dotacji (tj. 1 000 000,00 zł) na dodatki wychowawcze wykorzystano kwotę 10 000,00 zł.

1.1.14. Świadczenie „Dobry start”

W 2021 r. rządowy program „Dobry start” realizowany był za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydawało w tym zakresie zaświadczenia potwierdzające okres pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W ciągu roku wydano łącznie 51 zaświadczeń dla rodzin zastępczych z powiatu tarnogórskiego oraz 3 zaświadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

1.1.15. Wydatki na opiekę i wychowanie dziecka ponoszone przez gminę

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła w art. 191 ust. 9 na gminy obowiązek procentowego partycypowania w wydatkach na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej. Do wydatków tych należą wszystkie świadczenia oraz dodatki przysługujące rodzinom zastępczym jak również wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia dla zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka i osób zatrudnionych w rodzinie zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.

Gminy ponoszą wspomniane wydatki w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej w wysokości 10%, w drugim roku w wysokości 30% a w trzecim i następnych latach w wysokości 50%. Powyższe przepisy dotyczą jednak wyłącznie dzieci umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej po dniu 1 stycznia 2012 r.

W stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. pochodzących z terenu Powiatu Tarnogórskiego każdorazowo ustalano gminę właściwą ze względu na miejsce jego zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy. Gminy po potwierdzeniu swojej właściwości w stosunku do danego dziecka ponosiły procentową część wydatków PCPR w drodze

noty księgowej. Na dzień 31 grudnia 2021 r. gminy partycypowały w wydatkach PCPR w przypadku 163 dzieci przebywających w pieczy zastępczej (w tym 124 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 39 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej).

W 2021 r. wystawiono 169 not księgowych w sprawie ponoszenia przez gminy Powiatu Tarnogórskiego wydatków PCPR na rodzinną pieczę zastępczą oraz 69 not księgowych w sprawie ponoszenia przez gminy Powiatu Tarnogórskiego wydatków PCPR na instytucjonalną pieczę zastępczą.

W Tabeli 2 oraz Tabeli 3 przedstawiono liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego wg. stanu na 31 grudnia 2021 r.

Tabela 2. Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego w 2021 r. (stan na 31 grudnia 2021 r.)				
	10%-1 rok	30%-2 rok	50%-3 rok i więcej	SUMA
Gmina Tarnowskie Góry	6	15	54	75
Gmina Radzionków	2	1	9	12
Gmina Tworóg	2		4	6
Gmina Miasteczko Śląskie	1	1	7	9
Gmina Zbrostawice		2	6	8
Gmina Kalety		2	2	4
Gmina Świerklaniec	6	1		7
Gmina Krupski Młyn			3	3
SUMA	17	22	85	124

Tabela 3. Dzieci umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej odnośnie których wydatki na opiekę i wychowanie ponosiły gminy Powiatu Tarnogórskiego w 2021r (stan na 31 grudnia 2021 r.)				
	10%-1 rok	30%-2 rok	50%-3 rok i więcej	SUMA
Gmina Tarnowskie Góry		2	22	24
Gmina Zbrostawice			1	1
Gmina Miasteczko Śląskie			5	5
Gmina Radzionków		1		1
Gmina Świerklaniec	4			4
Gmina Krupski Młyn	4			4
SUMA	8	3	28	39

Łączną kwotę jaką Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w 2021 r. uzyskało z gmin Powiatu Tarnogórskiego jako zwrot poniesionych wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej to 1.628.094,32 zł. Zestawienie kwot wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej poniesione w 2021 r. przez gminy przedstawiono w poniższej tabeli. Kwoty przedstawione w tabeli stanowią wpływy z gmin Powiatu Tarnogórskiego wg stanu księgowego na 31 grudnia 2021 r.

Tabela 4. Kwota wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej poniesiona w 2021 r. przez gminy Powiatu Tarnogórskiego	
Gmina Tarnowskie Góry	1 138 549,90 zł
Gmina Radzionków	92 650,67 zł

Gmina Tworóg	30 897,44 zł
Gmina Miasteczko Śląskie	231 571,83 zł
Gmina Zbrostawice	57 851,42 zł
Gmina Kalety	11 607,90 zł
Gmina Świerklaniec	36 357,16 zł
Gmina Krupski Młyn	28 608,00 zł
SUMA	1 628 094,32 zł

W 2021 r. uzupełniano informacje gospodarcze w 5 biurach tj. ERIF BIG S.A., BIG InfoMonitor S.A., KIDT BIG S.A., KBIG S.A. oraz KRD BIG S.A. (biuro Bisnode mBIG S.A. z dniem 1 grudnia 2021 r. zawiesiło swoją działalność) przekazano łącznie informację o 49 dłużnikach, którzy zalegają z opłatami za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2021 r. jednostka w celu dochodzenia należności wystawiła 18 tytułów wykonawczych, na dzień 31 grudnia 2021 r. jest wystawionych łącznie 98 tytułów wykonawczych do Urzędów Skarbowych dla 67 dłużników (58 rodziców biologicznych oraz 9 dłużników, którzy pobrali nienależnie świadczenie).

2. Porozumienia między powiatami w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, instytucjonalnej pieczy zastępczej, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych.

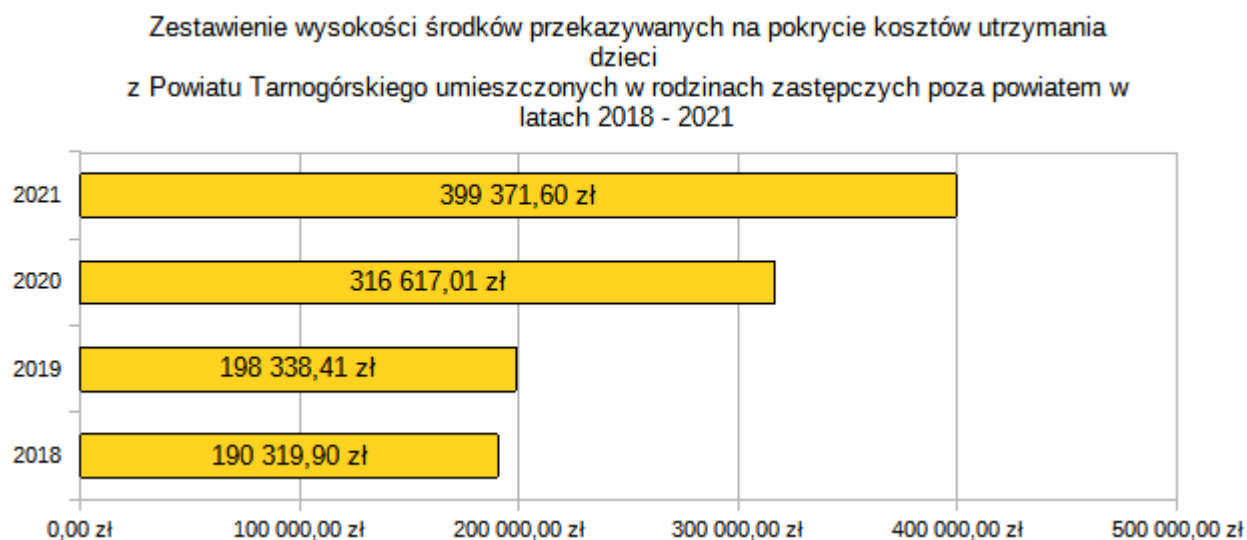
2.1. Dzieci pochodzące z Powiatu Tarnogórskiego przebywające w rodzinach zastępczych poza powiatem

W 2021 r. kontynuowano realizację 20 porozumień odnośnie pokrywania kosztów utrzymania dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem. W ciągu roku zawarto 15 nowych porozumień oraz zakończono realizację 5 porozumień. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie wypłaty środków na utrzymanie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W 2021 r. łącznie na pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem przeznaczono kwotę 399 371,60 zł.

Tabela 5. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego przebywających w rodzinach poza powiatem (2021 r.)				
Lp	Miejsce aktualnego pobytu dziecka	Kontynuacja porozumień zawartych przed 2021 r.	Porozumienia zawarte w 2021 r.	Porozumienia zakończone w 2021 r.
1	P. Będziński	2	-	1
2	M. Ruda Śląska	2	2	1
3	M. Tychy	1	-	-
4	M. Chorzów	4	-	-
5	M. Bytom	3	-	-
6	P. Elbląski	2	-	-

7	P. Strzelecki	1	-	-
8	P. Gliwicki	2	-	-
9	M. Piekary Śląskie	1	-	-
10	M. Jaworzno	1	-	1
11	M. Sieradz	-	2	-
12	P. Białogardzki	-	2	-
13	M. Zabrze	-	4	-
14	M. Olsztyn	-	1	-
15	P. Jarosławski	-	2	1
16	M. Mysłowice	-	1	-
17	P. Lubliniecki	1	-	1
18	M. Żory	-	1	-
Suma		20	15	5
Ilość obowiązujących porozumień na dzień 31 grudnia 2021 r.		30		

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie wysokości kwot przekazywanych na pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych poza powiatem w latach 2018 – 2021.

2.2. Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego, pochodzące z innych powiatów

W 2021 r. kontynuowano realizację 52 porozumień zawartych w latach poprzednich dotyczących pokrywania kosztów pobytu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego. Zakończono realizację 12 porozumień, a zawarto w ciągu roku łącznie 4 nowe porozumienia.

W styczniu 2022 r. sporządzono roczne rozliczenia wszystkich zawartych porozumień. Łączna kwota, która wpłynęła na rachunek bankowy Starostwa Powiatu Tarnogórskiego z tytułu zawartych porozumień wyniosła 634 805,30zł.

Tabela 6. Porozumienia dotyczące dzieci spoza powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Tarnogórskiego (2021 r.)				
Lp	Miejsce pochodzenia dziecka	Kontynuacja porozumień zawartych przed 2021 r.	Porozumienia zawarte w 2021 r.	Porozumienia zakończone w 2021 r.
1	M. Piekary Śląskie	5	-	-
2	M. Ruda Śląska	3	-	-
3	M. Katowice	3	-	-
4	M. Zabrze	7	-	2
5	M. Bytom	13	2	3
6	M. Chorzów	3	-	-
7	P. Lubliniecki	1	-	1
8	M. Świętochłowice	2	1	1
9	M. Sosnowiec	3	-	-
10	P. Strzelecki	1	-	-
11	M. Gliwice	3	-	-
12	M. Mysłowice	1	-	1
13	P. Będziński	1	-	1
14	P. Kłobucki	1	-	-
15	P. Ostrowiecki	2	-	-
16	P. Gliwicki	3	1	3
Suma		52	4	12
Ilość obowiązujących porozumień na dzień 31 grudnia 2021 r.		44		

2.3. Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Tarnogórskiego umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej były umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Skierowanie dzieci do placówek następowało po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy w rodzinie biologicznej lub braku kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

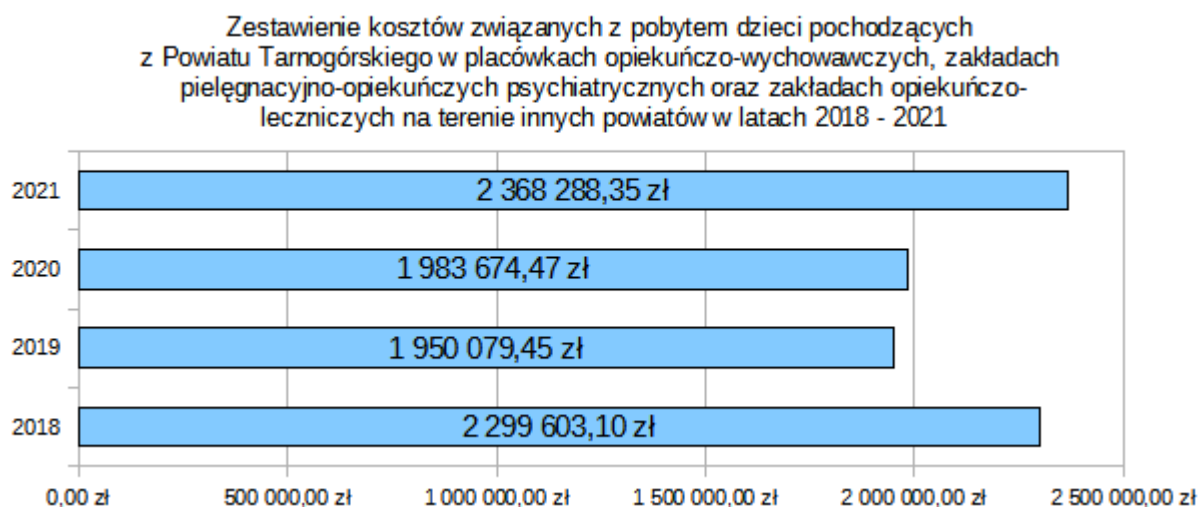
W sprawach dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, w ciągu roku zawarto 10 porozumień, natomiast kontynuowano realizację 40 porozumień zawartych w latach poprzednich. Łącznie w 2021 r. zakończono realizację 12 porozumień. Dla w/w porozumień przygotowywano miesięcznie listy wypłat. W 2021 r. koszty związane z pobytem dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów wyniosły 2 368 288,35 zł.

Tabela 7. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych (2021 r.)

Lp	Miejsce aktualnego pobytu dziecka	Realizacja porozumienia (na dzień 1 stycznia 2021 r.)	Porozumienia zawarte w 2021 r.	Porozumienia zakończone w 2021 r.
1	P. Czarnkowsko-Trzcianecki	1	-	-
2	P. Wołomiński	3	-	-
3	P. Przeworski	1	-	-
4	M. Częstochowa	2	-	1
5	P. Pleszewski	2	-	-
6	P. Zamojski	1	-	1
7	P. Raciborski	1	-	-
8	P. Strzyżowski	2	-	-
9	M. Przemyśl	2	-	-
10	P. Chełmski	2	-	2
11	P. Krasnostawski	8		3
12	P. Lubliniecki	1	2	1
13	P. Zawierciański	1	-	-
14	M. Piekary Śląskie	1	-	-
15	P. Dąbrowski	-	8	-
16	P. Będziński	3	-	1
17	P. Jasielski	1	-	1
18	P. Opatowski	7	-	2

Tabela 7. Porozumienia dotyczące dzieci pochodzących z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innych powiatów, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych (2021 r.)				
19	M. Chorzów	1	-	-
SUMA		40	10	12
Ilość obowiązujących porozumień na dzień 31 grudnia 2021 r		38		

Na poniższym wykresie przedstawiono zestawienie wysokości kwot przekazywanych na pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem w latach 2018 – 2021.

W ramach powyższego zestawienia PCPR finansuje pobyt 3 dzieci umieszczonych w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym Psychiatrycznym (1 dziecko) oraz Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych (2 dzieci).

3. Powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Po myśli art. 38 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Realizując wskazany powyżej obowiązek, Dyrektor PCPR w 2021 r., wytoczył 42 pozwy o zasądzenie alimentów przeciwko rodzicom biologicznym 60 małoletnich dzieci.

Dyrektor PCPR wystąpił z 2 wnioskami o egzekucje alimentów na rzecz 2 małoletnich dzieci.

4. Opłata za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Przy ustalaniu opłaty brano pod uwagę zasady określone w Uchwale Rady Powiatu Tarnogórskiego nr XVIII/180/2020 z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (obowiązująca od 20 maja 2020 r.).

W 21 grudnia 2021 roku Rada Powiatu Tarnogórskiego przyjęła Uchwałę w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, który udziela świadczeń całodobowych. Uchwała weszła w życie w roku 2022 r.

Zgodnie z powyższym możliwe jest odstąpienie od ustalenia opłaty, ustalenie jej w częściowej lub pełnej wysokości.

Większość danych niezbędnych do wydania decyzji administracyjnej rodzicom biologicznym zbierana jest na podstawie oświadczeń składanych pod odpowiedzialnością karną. Do ustalenia miejsca zamieszkania rodziców występowano z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbiorów ewidencji ludności, zwracano się z prośbą do Policji o udostępnienie danych o miejscu zamieszkania/pobytu rodzica lub do Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej, Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie, Urzędów Pracy, Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, Urzędów Skarbowych, Centralnego Zarządu Służby Więziennej i innych instytucji.

Łącznie w 2021 r. rozpoczęto 152 sprawy dotyczących ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 35 spraw dotyczących ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ze względu na trudną sytuację materialno-bytową postępowania administracyjne w sprawach opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w dużej części przypadków kończyły się odstąpieniem od ustalenia opłaty, w pozostałych przypadkach ustalano w stosunku do rodziców częściową opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. wiele spraw pozostało w toku, były to sprawy dotyczące głównie rodziców nieznanymi z miejsca zamieszkania (brak meldunku, nie przebywanie pod adresem zameldowania).

W 2021 r. na podstawie uchwały Rady Powiatu Tarnogórskiego w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej umorzono należności pieniężne wraz z odsetkami w łącznej kwocie 331 065,69 zł.

5. Usamodzielnienia

Osoby, które opuściły rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze zostały objęte pomocą na kontynuowanie nauki, pomocą na usamodzielnienie oraz pomocą na zagospodarowanie – w formie rzeczowej.

W 2021 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło 6 osób, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą oraz 2 osoby które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą.

Warunkiem przyznania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki było zobowiązanie osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Dla osób usamodzielnianych wyznaczani byli opiekunowie usamodzielnienia, którzy koordynowali proces usamodzielnienia. Programy usamodzielnienia zawierały plany podejmowanych działań, terminy ich realizacji oraz zobowiązanie osób usamodzielnianych do realizacji postanowień programu. Zobowiązania obejmowały w szczególności uzupełnianie wykształcenia i podnoszenie

kwalifikacji (celem zwiększenia możliwości zatrudnienia), podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym przeprowadzili trzy wywiady środowiskowe dotyczących kontynuowania nauki, pomocy rzeczowej i na usamodzielnienie.

Tabela 8 i 9 przedstawiają wysokość udzielonej w 2021 r. pomocy osobom, które opuściły rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Tabela 8. Pomoc udzielana osobom, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą (2021 r.)				
RODZAJ ŚWIADCZENIA		Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	30	306	166 578,67 zł
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	2	2	7 030,00 zł
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	5	5	10 030,75 zł
4	Pomoc na zagospodarowanie w formie finansowej	0	0	0,00 zł
OGÓŁEM:		37	313	183 639,42 zł

Tabela 9. Pomoc udzielana osobom, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą (2021 r.)				
RODZAJ ŚWIADCZENIA		Liczba osób którym decyzją przyznano świadczenie	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	13	122	65 860,48 zł
2	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	1	1	6 939,00 zł
3	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1	2 644,50 zł
4	Pomoc na zagospodarowanie w formie finansowej	0	0	0,00 zł
OGÓŁEM:		15	124	75 443,98 zł

5.1. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki

W okresie sprawozdawczym 30 usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych, kontynuowało naukę. W 2021 r. 13 osób, usamodzielnionych wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej, objętych było pomocą na kontynuowanie nauki.

We wszystkich przypadkach pomoc na kontynuowanie nauki przyznawana była i wypłacana po potwierdzeniu kontynuowania nauki.

5.2. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

W okresie sprawozdawczym 1 osobie opuszczającej instytucjonalną pieczę zastępczą przyznano pomoc na usamodzielnienie, z kolei spośród osób opuszczających rodziny zastępcze świadczenie to przyznano 2 osobom.

5.3. Pomoc na zagospodarowanie

Spółród osób, które opuściły rodziny zastępcze i podjęły proces usamodzielnienia 5 otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Z grona osób, które opuściły instytucjonalną pieczę zastępczą 1 osoba otrzymała w/w świadczenie.

Usamodzielniani wychowankowie w zdecydowanej większości pomoc w formie rzeczowej przeznaczali na remont i wyposażenie mieszkania.

5.4. Pomoc prawna dla osób usamodzielnianych

Zgodnie z art. 140 ust. 1 pkt. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej pieczę zastępczą po osiągnięciu pełnoletności zapewniono pomoc prawną. W tym zakresie udzielono 6 porad prawnych.

6. Szkolenia pracowników i doradztwo dla kadr pomocy społecznej

W 2021 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach korzystali z następujących szkoleń, warsztatów, brali udział w konferencjach, które z uwagi na obostrzenia związane z pandemią COVID-19 były organizowane w przeważającej większości w formie zdalnej. Korzystano również z bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Związek Powiatów Polskich oraz Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego.

- Proces powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny.
- Przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza.
- Mieszkania chronione- zmiana przepisów prawnych w zakresie ich prowadzenia oraz zapewnienia miejsc.
- Praca z osobami stosującymi przemoc w rodzinie-interwencja i pomoc.
- Przemoc w rodzinie wobec osób niepełnosprawnych.
- Wsparcie dziecka ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi.
- Dialog motywacyjny w pracy z nastolatkiem.
- Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Aktywny samorząd.
- Interdyscyplinarne szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- Szkolenie RODO przy pracy z komputerem.
- Asertywność. Szkolenie interpersonalne.
- Wzorcowa dokumentacja ochrony danych osobowych wynikających z RODO.
- Pracownicze plany kapitałowe. Składki ZUS, składki PPK, podatek pit oraz dokumentacja w rozliczeniach gminy, powiatu, województwa oraz jednostki i zakładu budżetowego.
- Zmiany w płacach w 2022 roku po uchwaleniu Polskiego Ładu.

- Zasady redagowania treści decyzji administracyjnej.
- Ostateczność i prawomocność decyzji administracyjnych.
- Doręczenia elektroniczne – stan prawny i faktyczna możliwość stosowania.
- Obsługi turnusów rehabilitacyjnych w systemie SOW.
- ABC Dostępności.
- Szkolenie SOW dotyczące korzystania z tabletów.
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie-praca z rodziną z problemem przemocy w obszarze interwencji i wsparcia psychologicznego.
- Szkolenie KPP w Tarnowskich Górach dot. procedury Niebieskiej Karty.
- I Powiatowa Konferencja Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowskich Górach nt. cyberprzemocy "Sami przeciwko sobie"

7. Współpraca z Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Sądem Rodzinnym w zakresie:

- wskazywania kandydatów na rodziców zastępczych dla dzieci pozbawionych opieki rodziców,
- przekazywania sprawozdań dot. sytuacji rodzin zastępczych i ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- przekazywania wniosków dot. zmiany zarządzeń opiekuńczych,
- przekazywania wniosków o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- wskazania opiekunów prawnych dla dzieci,
- konsultacji z kuratorami zawodowymi w sprawach dotyczących ustalenia planu zorganizowania opieki dla dzieci w tym spotkania z kuratorami na terenie PCPR (na bieżąco),
- przekazywania wniosków dot. rozwiązania rodzin zastępczych,
- udziału w sprawach sądowych dotyczących zasądzenia świadczeń alimentacyjnych.

W okresie sprawozdawczym współpracowano ze szkołami, przedszkolami i żłobkami poprzez konsultacje z pedagogami szkolnymi oraz wychowawcami klas w sprawach dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej, w tym przekazywanie przez pedagogów opinii na temat szkolnego funkcjonowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (na bieżąco).

W okresie sprawozdawczym współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej Powiatu Tarnogórskiego w zakresie:

- konsultacji z pracownikami socjalnymi lub asystentami rodziny w sprawach dotyczących ustalenia planu pomocy dziecku lub planu pracy z rodziną, dokonywania ocen zasadności pobytu dzieci w pieczy zastępczej
- umieszczania osób w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego,
- kierowania osób do środowiskowego domu samopomocy,
- prowadzenia naboru do programu korekcyjno – edukacyjnego i psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- współpraca przy rekrutacji na warsztaty kompetencji rodzicielskich,
- współpraca przy rekrutacji uczestniczek grupy wsparcia.

W okresie sprawozdawczym współpracowano z Zakładem Pielęgnacyjno-Opiekuńczym Psychiatrycznym w Kamieńcu w zakresie udziału w zespołach dokonujących oceny sytuacji dzieci umieszczonych w ZOL i zasadności pobytu dzieci w tej placówce. Wyznaczony przez Starostę Tarnogórskiego pracownik PCPR w Tarnowskich Górach wziął udział w 2 posiedzeniach zespołów, na których omówiono sytuację 26 dzieci (w roku 2021 z uwagi na obostrzenia pracownik Centrum brał udział w posiedzeniach zespołu odbywających się na terenie ZPOP w miesiącach październik-

grudzień). PCPR uczestniczy w zespołach od 30 grudnia 2015 roku.

W 2021 roku w Zakładzie Pielęgnacyjno Opiekuńczym Psychiatrycznym w Kamieńcu była dwukrotnie przeprowadzona kontrola przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach na podstawie upoważnienia Starosty NR AZ.077.12.2021 z dnia 26 stycznia 2021 r. oraz Kierownika Zespołu ds. pieczy zastępczej w PCPR na podstawie upoważnienia Starosty NR AZ.077.24.2021 z dnia 05 marca 2021 r.:

- 1) od 14 kwietnia 2021 roku do 30 kwietnia 2021 roku - nie wydano zaleceń pokontrolnych,
- 2) od 23 sierpnia 2021 roku do 23 października 2021 roku na zlecenie Rzecznika Praw Dziecka. PCPR wydał zalecenia pokontrolne, Rzecznik Praw dziecka wydał swoje wytyczne.

8. Poradnictwo specjalistyczne

8.1. Poradnictwo psychologiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono poradnictwo psychologiczne dla mieszkańców powiatu oraz rodzin zastępczych. W 2021 roku z poradnictwa psychologicznego skorzystało 12 rodzin zastępczych oraz 16 osób z terenu powiatu. W 2021 roku łącznie odbyły się 83 konsultacje, w tym 53 dla rodzin zastępczych i 30 dla osób z terenu powiatu. Sprawy, z którymi strony zwracały się o poradę psychologiczną dotyczyły problemów opiekuńczo-wychowawczych, przemocy i konfliktów w rodzinie i małżeństwie, sytuacji okołorozwodowych, a także innych kryzysów i trudności.

Ponadto w ramach projektu „Teraz My” z poradnictwa psychologicznego skorzystało 5 osób z niepełnosprawnościami - uczestników/czek projektu. Odbyło się łącznie 30 konsultacji. Ponadto, osoby z niepełnosprawnościami uzyskały wsparcie psychologa w trakcie spotkań grupy wsparcia.

8.2. Poradnictwo pedagogiczne

W okresie sprawozdawczym prowadzono indywidualne konsultacje dla rodzin zastępczych, rodziców dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz rodziców mających trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi, z których korzystały rodziny na bieżąco. Konsultacje dotyczyły przede wszystkim pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, kryzysu szkolnego oraz adaptacji dziecka w nowym środowisku. Z konsultacji tych skorzystały 33 rodziny zastępcze (84 osoby), odbyło się 37 spotkań.

8.3. Poradnictwo socjalne

W okresie sprawozdawczym na bieżąco udzielano poradnictwa socjalnego. Z usamodzielnianymi wychowankami rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych przygotowywano programy usamodzielnienia. Pracownicy Centrum pełnili również rolę opiekunów usamodzielnienia, w przypadkach, gdy usamodzielnieni wychowankowie nie wskazali takich osób.

Poradnictwo socjalne wynika ze specyfiki pracy PCPR, w okresie sprawozdawczym na bieżąco udzielano osobom zgłaszającym się do PCPR informacji o prawach i uprawnieniach wynikających głównie z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej jak i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz kierowano interesantów do odpowiednich jednostek. W tej formy wsparcia skorzystało 8 osób.

8.4. Poradnictwo specjalistyczne w ramach programu „Opieka wychnieniowa” – edycja 2021

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, w imieniu Powiatu Tarnogórskiego realizowało Program „Opieka wytnieniowa” – edycja 2021 Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Powiat Tarnogórski otrzymał wsparcie finansowe w zakresie świadczenia usługi opieki wytnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego), a także poprzez zapewnienie wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności/osobami z orzeczeniem równoważnym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach Programu „Opieka wytnieniowa” – edycja 2021 zrealizowano specjalistyczne poradnictwo w łącznym wymiarze 207 godzin, w tym 157 godzin na rzecz 14 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 50 godzin na rzecz 5 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności.

W ramach Programu zrealizowano 2 godziny wsparcia w zakresie nauki dietetyki, 10 godzin specjalistycznego poradnictwa psychologicznego oraz 195 godzin wsparcia w zakresie nauki rehabilitacji. Przyznane usługi miały charakter zindywidualizowany i odpowiadały potrzebom zgłoszonym przez uczestników Programu.

Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wynosiła 16 315,40 zł.

8.5. Działalność Punktu Interwencji Kryzysowej

W marcu 2021 r. ze środków własnych Powiatu Tarnogórskiego został utworzony Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, jako realizacja jednego z zadań określonego w art. 19 ustawy o pomocy społecznej, tj. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej i tym samym podejmowanie działań w obszarze interwencji kryzysowej poprzez udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej.

W ramach działalności punktu 2 razy w tygodniu udzielano specjalistycznego poradnictwa psychologicznego skierowanego do osób/ rodzin znajdujących się w kryzysie spowodowanym m.in.:

- przemocą w rodzinie,
- kryzysem małżeńskim,
- rozwodem,
- rozstaniem,
- utratą bliskiej rodziny,
- konfliktem w rodzinie,
- utratą pracy,
- uzależnieniem, itp.

Udzielana pomoc była bezpłatna, nie było wymagane skierowanie. W 2021 r. 2 psychologów pracujących w PIK udzieliło łącznie 222 godziny specjalistycznego wsparcia dla 51 osób/ rodzin.

8.6. Zapewnienie okresowego miejsca pobytu w domu dla matek

z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Uchwałą nr 146/780/2020 Zarządu Powiatu Tarnogórskiego z dnia 2 listopada 2020 r. ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2021-2023 z zakresu pomocy społecznej polegającego na zapewnieniu okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Celem otwartego konkursu ofert było wyłonienie oferty, powierzenie i udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w latach 2021 - 2023 z zakresu pomocy społecznej polegającego na zapewnieniu okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. W dniu 14 grudnia 2020 r. uchwałą nr 155/823/2020 Zarząd Powiatu Tarnogórskiego rozstrzygnął konkurs i powierzył realizację zadania Caritas Diecezji Sosnowieckiej ul. Korczaka 5, 41-200 Sosnowiec.

W styczniu 2021 r. podpisano umowę. Zadaniem organizacji jest zapewnienie miejsc całodobowego, okresowego pobytu dla osób, o których mowa w § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, podjęcie intensywnych działań ukierunkowanych na przezwycięzenie sytuacji kryzysowej. Zadanie publiczne jest realizowane na rzecz mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego. Zadanie realizowane będzie w latach 2021-2023, na jego realizację przeznaczono kwotę 69 459,50 zł.

W 2021 r. w ramach umowy nie skierowano żadnej osoby na całodobowy pobyt we wspomnianej placówce.

8.7. Informacja o prawach i uprawnieniach dla osób niepełnosprawnych

W 2021 roku udzielono szerokiej informacji o prawach i uprawnieniach. Wszystkie udzielone informacje można podzielić na:

- informacje o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym wynikających z tytułu niepełnosprawności,
- informacje o możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON i Funduszu Solidarnościowego,
- informacje o aktualnych programach realizowanych przez PFRON oraz projektach skierowanych na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej skierowanej do osób niepełnosprawnych,
- informacje o jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego oraz pozostałych placówkach działających na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych,
- informacje o działających na terenie Powiatu Tarnogórskiego organizacjach pozarządowych prowadzących działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych.

9. Sprawozdawczość i statystyki

9.1. Statystyka dotycząca rodzin zastępczych

Tabele z danymi odnośnie liczby rodzin i umieszczonych w nich dzieci w 2021 roku.

Tabela 10. Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci W ciągu roku 2021 r. (narastająco)		
TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona z dzieckiem	61	75
Niezawodowa	62	80
Zawodowa	8	32

Zawodowa specjalistyczna	4	8
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	1	12
Rodzinny Dom Dziecka	5	28
OGÓŁEM	141	235

Tabela 11. Liczba rodzin i umieszczonych w nich dzieci wg. Stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.		
TYP RODZINY ZASTĘPCZEJ	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Spokrewniona z dzieckiem	50	60
Niezawodowa	53	70
Zawodowa	8	30
Zawodowa specjalistyczna	3	6
Zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego (od 15 grudnia 2021 r. rodzina niezawodowa)	1	2
Rodzinny Dom Dziecka	5	18
OGÓŁEM	120	186

Jedna z wykazanych rodzin zastępczych zawodowych prowadzona jest zarówno przez powiat tarnogórski (2 dzieci wykazana powyżej) jak i inny powiat (1 dziecko nie wykazane powyżej). Ponadto na terenie powiatu tarnogórskiego funkcjonuje: 1 zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia (przebywa w niej 5 dzieci) oraz 3 rodzinne domy dziecka (przebywa w nich łącznie 26 dzieci) prowadzone całkowicie przez inne powiaty. Wspomniane rodziny zawodowe oraz rodzinne domy dziecka otrzymują wynagrodzenie oraz świadczenia bezpośrednio od Powiatu, z którym zawarły umowę na pełnienie swojej funkcji.

Dodatkowo powiat tarnogórski na takich samych zasadach prowadzi poza powiatem jeden rodzinny dom dziecka w którym przebywa 10 dzieci.

W okresie sprawozdawczym:

- 9 dzieci wróciło do rodziny biologicznej,
- 9 dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej,
- 3 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 6 zostało przekazane do adopcji,

9.2. Sprawozdawczość

- półroczne sprawozdania MPiPS-03 na potrzeby Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (lipiec, styczeń)
- kwartalne sprawozdania MK-1 i MK-2 na potrzeby Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach (kwiecień, październik)
- półroczne sprawozdanie ze składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowych (styczeń, lipiec)
- półroczne sprawozdanie ze składek na ubezpieczenie zdrowotne (styczeń, lipiec)
- roczne sprawozdania PS-02 rodzinnej pieczy zastępczej na potrzeby Urzędu Statystycznego w Katowicach (styczeń),

- ocenę zasobów pomocy społecznej (kwiecień)
- sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
- miesięczne zapotrzebowania na środki z dotacji na wypłatę dodatków wychowawczych,
- zbiór centralny Pomost wysyłany kwartalnie do Wojewódzkiego Administratora Pomost (styczeń, kwiecień, lipiec i październik),
- kwartalne sprawozdanie z realizacji dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (styczeń, kwiecień, lipiec i październik)
- sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, miesięczne, roczne,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, miesięczne, roczne,
- sprawozdanie Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- sprawozdanie Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułu dłużnych oraz poręczeń i gwarancji,
- sprawozdanie Rb-ZN kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych,
- sprawozdanie Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, kwartalne,
- rozliczenie dotacji otrzymanych z budżetu państwa w okresie od 1 stycznia 2021 r. do – 31 grudnia 2021 r. wraz z informacjami opisowymi,
- sprawozdanie opisowe za rok 2021 w zakresie dochodów i wydatków,
- sprawozdanie z realizacji zadań nałożonych uchwałą Zarządu Powiatu w zakresie gospodarowania powierzonym mieniem,
- sprawozdanie finansowe wraz z załącznikami,
- sprawozdanie o stanie zakresie mienia komunalnego,
- sprawozdanie kwartalne Z-03 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- sprawozdanie roczne Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy,
- sprawozdanie roczne F-03 o stanie i ruchu środków trwałych,
- informacja INF-1 miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- informacja INF-2 roczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- informacja INF-Z miesięczna o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – informacja ewidencyjna,
- sporządzanie deklaracji dla ZUS związanych z zatrudnianiem i wynagradzaniem pracowników,
- sporządzanie deklaracji dla Urzędu Skarbowego związanych z zatrudnianiem i wynagradzaniem pracowników,
- informacja o liczbie osób korzystających z usług wsparcia – środowiskowego domu samopomocy – dla osób z zaburzeniami psychicznymi (miesięcznie)

- MPiPS–05 - sprawozdanie roczne o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie (styczeń)
- sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zatrudnienia osób niepełnosprawnych finansowanych z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- informacje o domach pomocy społecznej (miesięcznie),
- sprawozdanie z realizacji pilotażowego programu Aktywny samorząd,
- sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie wraz z miesięcznym zapotrzebowaniem na środki finansowe na realizację programu,
- sprawozdanie półroczne i roczne z realizacji programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie wraz z miesięcznym zapotrzebowaniem na środki finansowe na realizację programu,
- sprawozdanie dotyczące podania bazy teleadresowej podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- okresowa i końcowa sprawozdawczość z realizacji projektu "Teraz MY" wykazywana w Lokalnym Systemie Informatycznym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020,
- sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego w zakresie jednostki,
- sprawozdanie z Powiatowego Programu „Przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie”,
- sprawozdanie z „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim”,
- sprawozdanie z realizacji Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2030 w zakresie jednostki,
- sprawozdanie o rozwoju ekonomii społecznej w powiecie,
- liczne sprawozdania jednorazowe w CAS
- monitoring Wojewódzkiego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2016-2020,
- sprawozdanie dotyczące listy teleadresowej ośrodków interwencji kryzysowej, listy mieszkań chronionych, listy domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy Powiatu Tarnogórskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w zakresie jednostki,
- sprawozdanie z zakresu realizacji wskaźników „Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego”,
- sprawozdania częściowe z realizacji „Opieka wytechnieniowa” – edycja 2021, który był realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego,
- sprawozdanie z realizacji programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021
- sprawozdanie roczne z działalności Archiwum Zakładowego,
- roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach,

- plan postępowań o udzielenie zamówień,
- sprawozdawczość w zakresie zapotrzebowania na dodatkowe środki finansowe na przeciwdziałanie COVID-19 dla domów pomocy społecznej,
- sprawozdania tygodniowe dotyczące liczby zakażeń COVID-19 w domach pomocy społecznej, środowiskowych domach samopomocy oraz w pieczy zastępczej

Do przygotowania większości ze sprawozdań wykorzystano system Pomost (program do obsługi świadczeń wypłacanych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Ośrodki Pomocy Społecznej). Od 2007 r. sprawozdania z zakresu rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych wysyłane są również w formie elektronicznej za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Ponadto wszystkie dowody księgowe sprawdza się pod względem formalno-rachunkowym następnie dekretuje i księguje w księgach rachunkowych za pomocą programu księgowego F-K MILLENNIUM.

9.3. Informacja publiczna

W 2021 r., łącznie ze sprawami z zakresu zamówień publicznych, wprowadzono 102 informacji do biuletynu informacji publicznej PCPR (www.bip.pcpr.tarnogorski.pl). W 35 przypadkach edytowano istniejące dokumenty.

Strona PCPR (www.pcpr.tarnogorski.pl) funkcjonująca o standard WCAG 2.0 była aktualizowana na bieżąco.

Ponadto 9 razy w roku 2021 udzielono informacji publicznej w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

10. Wykonanie dochodów i wydatków PCPR w Tarnowskich Górach w 2021r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach wykonało dochody na poziomie 98,72% w stosunku do planu. Dochody otrzymane w 2021 r. wyniosły 1 749 820,09 zł, w tym między innymi mieszczą się następujące kwoty:

- 1 628 094,32 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów są to odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej pomniejszone o noty uznaniowe dla gmin,
- 47 623,73 zł z tytułu wpływów za opłaty rodziców biologicznych dotyczące pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 7 443,14 zł z tytułu wpływów za pozostałe odsetki od zaległych należności,
- 1 027,21 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów w kwocie tej mieszczą się odsetki od rachunków bankowych oraz wynagrodzenie należne płatnikowi od wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia chorobowego oraz z tytułu terminowego opłacania podatku,
- 2 923,09 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to wpływy z odszkodowania z tytułu uszkodzonych laptopów oraz zapłata za uszkodzony sprzęt dokonana przez rodziców zastępczych,
- 47 697,00 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi, ewaluacji i promocji z programu "Aktywny samorząd",
- 11 060,00 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej",
- 320,00 zł z tytułu wpływów z różnych dochodów i są to środki z obsługi programu "Opieka wytnieniowa -edycja 2021",
- 3 443,32 zł z tytułu wpływów z rozliczeń /zwrotów z lat ubiegłych i są to m.in. zwroty nienależnie pobranych świadczeń oraz zwrot składek ZUS,

- 188,28 zł z tytułu wpływu zwrotu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień.

Należności pozostałe do zapłaty na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosły 1 002 562,07 zł i są to głównie:

- odpłatności rodziców biologicznych z tytułu pobytu dzieci w pieczy zastępczej, ta kategoria należności do zapłaty stanowi 84,71% zaległości ogółem (849 320,23zł),
- należności z nienależnie pobranych świadczeń od 9 dłużników (13 674,99 zł),
- odsetki od nieterminowego regulowania należności wraz z kosztami upomnień (139 566,85 zł).

Tabela 12. Wykonanie wydatków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w 2021 r.			
Lp.	Przeznaczenie środków	Kwota (w zł)	Uwagi
1.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	2 443 832,33	w tym: - 2 368 288,35 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone poza powiatem i zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych i dzieci umieszczone w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych psychiatrycznych oraz zakładach opiekuńczo-leczniczych;
2.	Rodziny zastępcze	4 818 263,25	w tym: - 982 578,20 zł dotacja celowa z budżetu Państwa na wypłatę dodatków wychowawczych (972 578,20 zł) oraz obsługa (10 000,00zł); - 715 779,46 zł koszty wynagrodzeń rodzin zastępczych: - 2 199 152,84 zł kwota wypłaconych świadczeń na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone na terenie powiatu: (w tym kwota 22 421,38 zł wypłacona jako wkład własny do projektu „Teraz MY”); - 570 514,56 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci spoza Powiatu Tarnogórskiego umieszczone na terenie Powiatu Tarnogórskiego: (w tym kwota 1052,00 zł wypłacona jako wkład własny do projektu „Teraz MY”); - 399 371,60 zł kwota wypłaconych świadczeń finansowanych w ramach porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego na dzieci z Powiatu Tarnogórskiego umieszczone poza powiatem;

3.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2 312 775,11	<p>w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 47 697,00 zł stanowią środki na obsługę, promocję i ewaluację programu Aktywny samorząd; - 11 060,00 zł stanowią środki na obsługę programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"; - 320,00 zł stanowią środki na obsługę programu "Opieka wytchnieniowa -edycja 2021"; - kwotę 35 099,87 zł jednostka przeznaczyła na usługi specjalistycznego poradnictwa w Punkcie Interwencji Kryzysowej.
4.	Realizacja zadań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	15 551,00	<p>dotacja celowa z budżetu Państwa przeznaczona na realizację:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 800,00 zł programu oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie; - 4 751,00 zł programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie
5.	Projekt "Teraz MY"	181 400,24	projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego; kwota wykazana bez wkładu własnego, który wynosi 23 473,38 zł
	Suma	9 771 821,93	
6.	Program „Opieka wytchnieniowa -edycja 2021”	15 995,40	środki Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa -edycja 2021” Środki przeznaczono na wynagrodzenia specjalistów prowadzących naukę rehabilitacji, dietetyki, na usługi wsparcia psychologicznego oraz na zakup środków ochrony osobistej dla uczestników programu. Kwota wykazana bez kosztów obsługi, które wynoszą 320,00zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR
7.	Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2021”	505 090,31	środki Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2021”. Kwota wykazana bez kosztów obsługi, które wynoszą 11 060,00zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR
8.	Dofinansowania PFRON	1 251 248,00	środki PFRON wydatkowane na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej (tzw. algorytmowe) realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

9.	Program "Aktywny Samorząd"	748 931,76	środki PFRON wydatkowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z przeznaczeniem na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, kwota wykazana bez kosztów obsługi, promocji i ewaluacji programu, które wynoszą 47 697,00 zł - środki zostały ujęte w planie wydatków PCPR
10.	Realizacja Modułu III programu "Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi"	48 500,00	środki PFRON przeznaczone na realizację Modułu III programu "Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi" (kontynuacja realizacji programu z roku 2020).
Suma		2 569 765,47	
RAZEM		12 341 587,40	

II. POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

W roku 2021 na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, zgodnie z podziałem otrzymanych środków PFRON, przeznaczono kwotę 2 989 680,00 zł.

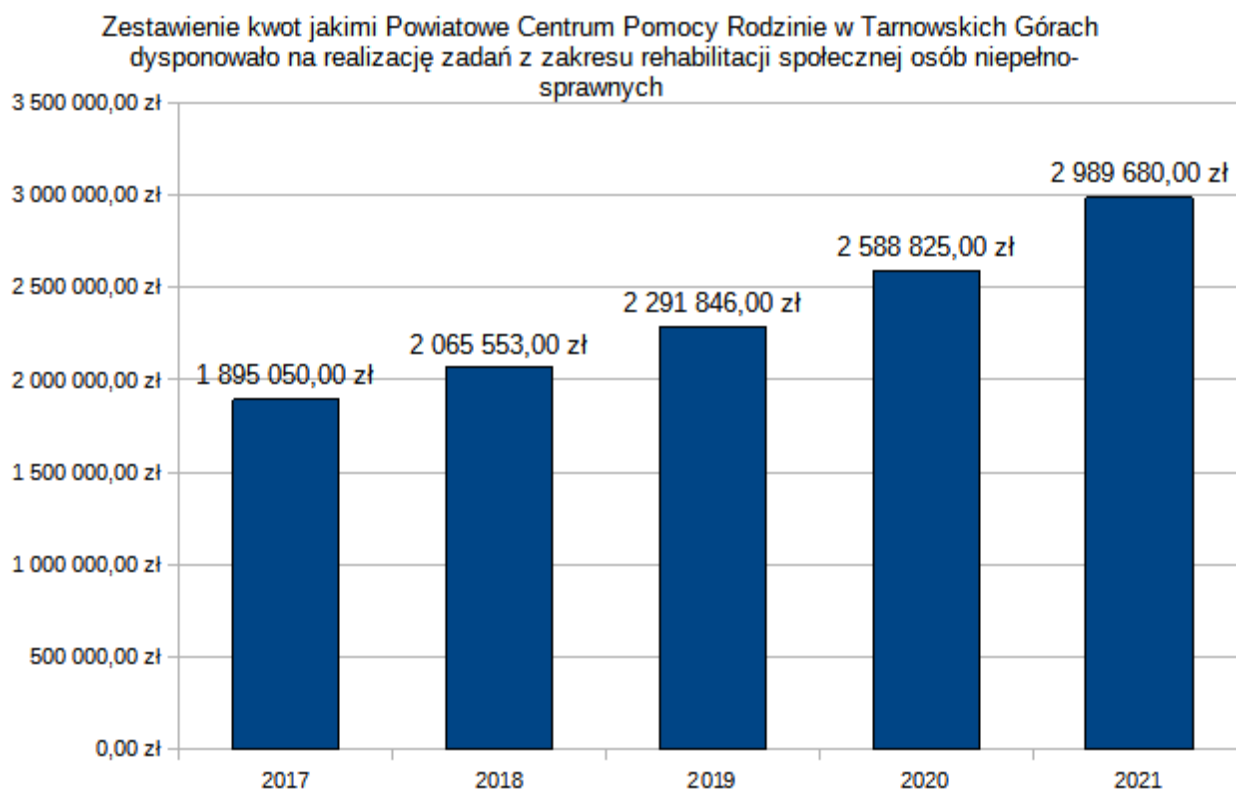
W latach poprzednich otrzymane środki PFRON przedstawiały się następująco:

2020 r. – 2 588 825,00 zł,

2019 r. – 2 291 846,00 zł,

2018 r. – 2 065 553,00 zł,

2017 r. – 1 895 050,00 zł,

Rada Powiatu Tarnogórskiego w drodze uchwały nr XXIX/269/2021 z dnia 30 marca 2021 r.

w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2021 r., dokonała podziału środków na realizację poszczególnych zadań z zakresu rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono 450 000,00 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przeznaczono 500 000,00 zł,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych przeznaczono 270 000,00 zł,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika przeznaczono 5 000,00 zł
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej przeznaczono 1 735 680,00 zł.

Korzystając z możliwości dokonania przesunięć środków finansowych, Rada Powiatu Tarnogórskiego, w dniu 30 listopada 2021 r. przyjęła uchwałę nr XXXVI/329/2021 zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zadań, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na 2021 r.

Na mocy ostatniej z w/w uchwał, na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, przeznaczono następujące środki finansowe PFRON:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych – 446 225,00 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne środki pomocnicze – 557 775,00zł,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – 250 000,00 zł,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – 1 735 680,00 zł.

1.1. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Na realizację zadania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w 2021 r. kwotę 446 225,00 zł (wydatkowano: 443 473 zł). Dla porównania:

- w roku 2020 PCPR otrzymało 173 113,00 zł (wydatkowano: 160 712,00 zł),
- w roku 2019 PCPR otrzymało 218 103,00 zł (wydatkowano: 218 103,00 zł),
- w roku 2018 PCPR otrzymało kwotę 199 784,00 zł (wydatkowano: 199 784,00 zł),
- w roku 2017 PCPR otrzymało kwotę 198 879,00 zł (wydatkowano: 198 879,00 zł),

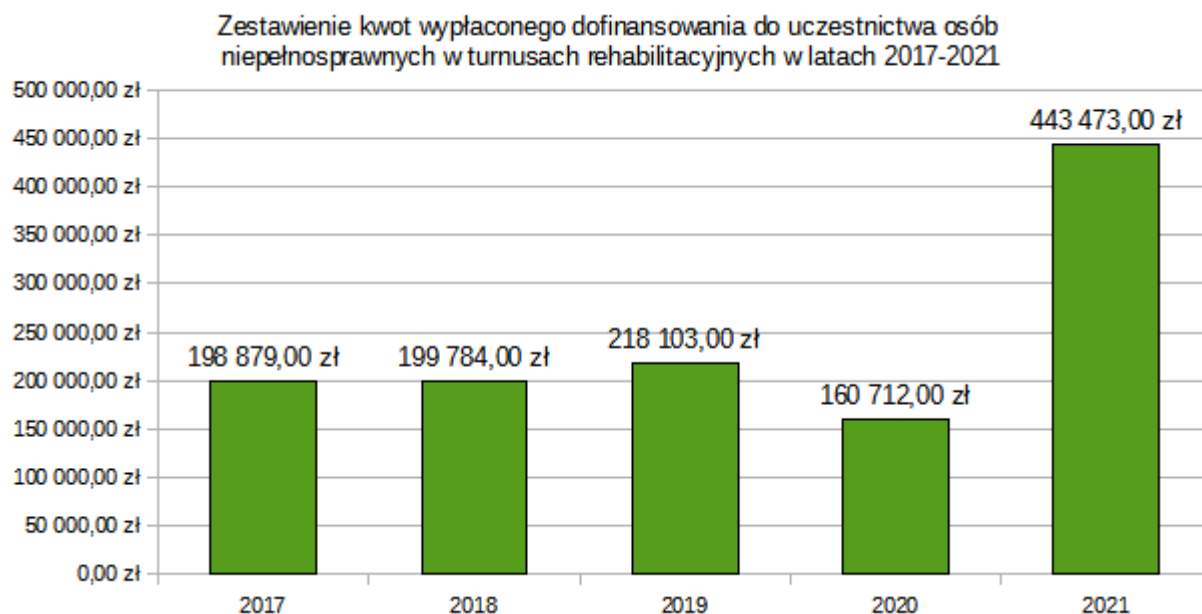
W roku 2021 złożono 212 wniosków (obejmujących 212 osób niepełnosprawnych i 152 opiekunów – łącznie 364 osób).

Dofinansowaniem objęto 194 wnioskodawców (ponadto dofinansowanie przyznano dla 128 opiekunów – łącznie 322 osoby). Na liczbę 322 osób objętych dofinansowaniem w roku 2021 r. składa się:

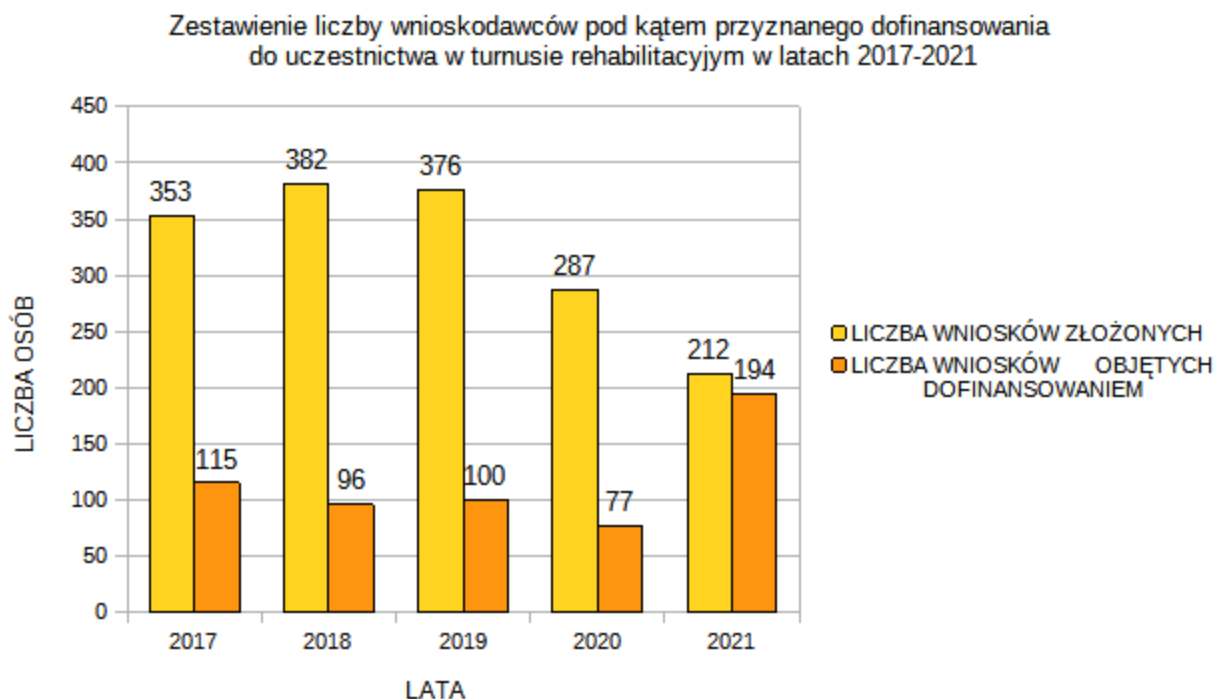
- 29 dzieci niepełnosprawnych i 28 opiekunów,
- 165 dorosłych niepełnosprawnych i 100 opiekunów.

18 wnioskodawców zrezygnowało z otrzymanego dofinansowania.

Poniżej przedstawiono liczbę złożonych wniosków w zestawieniu z liczbą wniosków objętych dofinansowaniem w latach 2017-2021.

Poniżej przedstawiono liczbę wnioskodawców, wraz z opiekunami, którzy otrzymali dofinansowanie i uczestniczyli w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2017-2021.

Poniżej przedstawiono liczbę wnioskodawców, wraz z opiekunami, którzy otrzymali dofinansowanie i uczestniczyli w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2017-2021.

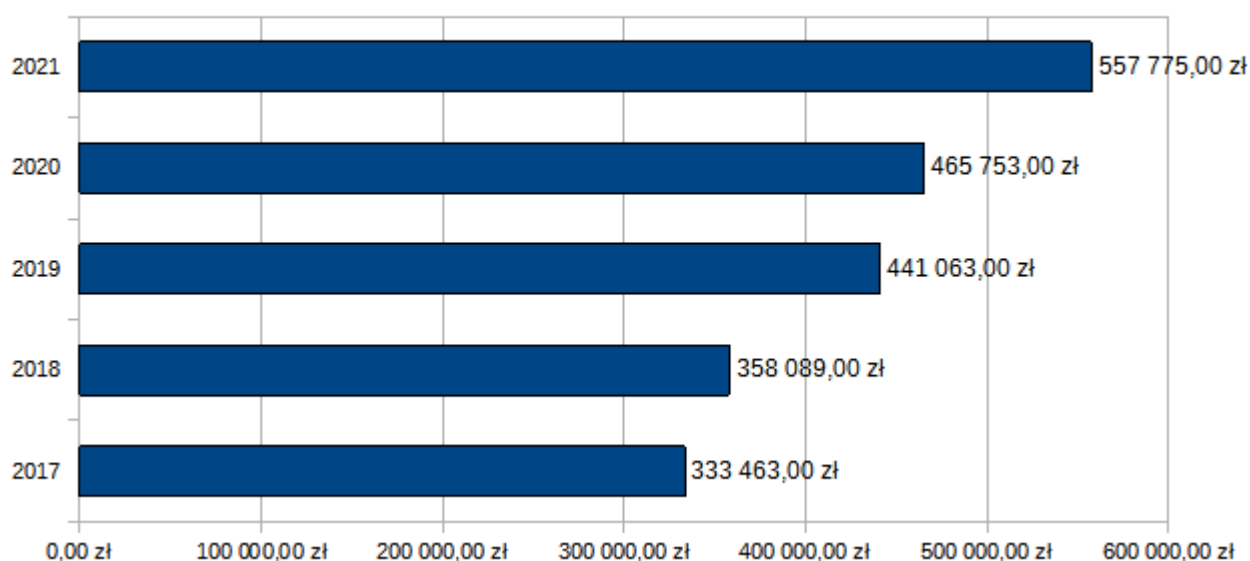
1.2. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na realizację zadania dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, PCPR otrzymało w 2021 r. 557 775,00 zł (wydatkowano: 557 775,00 zł). Dla porównania:

- w roku 2020 PCPR otrzymało 504 145,00 zł (wydatkowano 465 753,00 zł),
- w roku 2019 PCPR otrzymało 441 063,00 zł (wydatkowano 441 063,00 zł),
- w roku 2018 PCPR otrzymało 358 089,00 zł (wydatkowano 358 089,00 zł),
- w roku 2017 PCPR otrzymało 333 463,00 zł (wydatkowano 333 463,00 zł).

Poniżej przedstawiono kwoty wypłaconego dofinansowania w latach 2017 - 2021.

Środki wydatkowane w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2017-2021

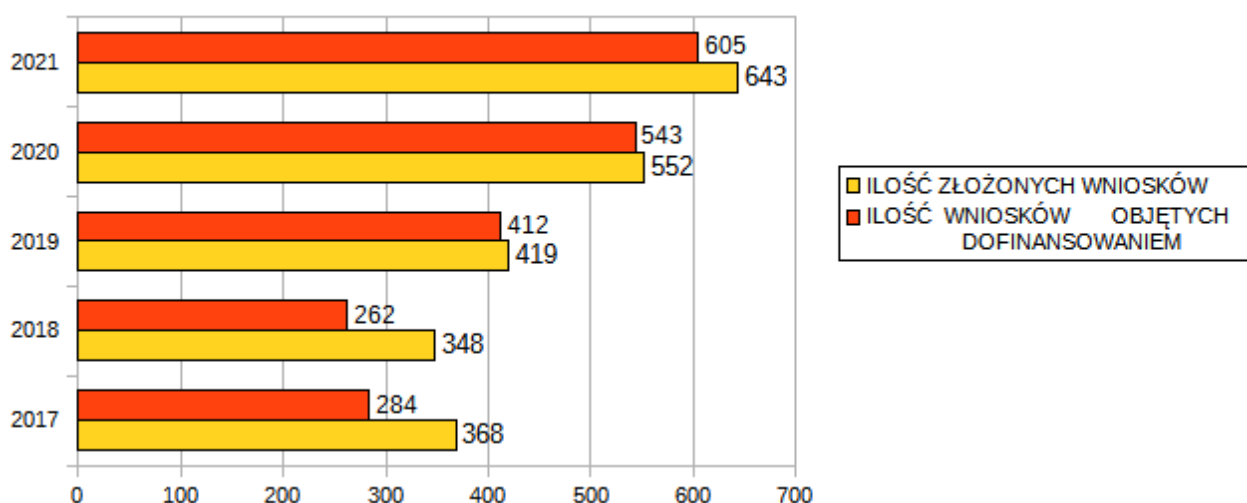

W okresie sprawozdawczym złożono 643 wniosków, w tym:

- na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 13,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 24,
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych niepełnosprawnych – 606.

Liczbę złożonych wniosków na sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2017 - 2021 w zestawieniu z liczbą wniosków objętych dofinansowaniem w tym okresie przedstawiono na poniższym wykresie.

Zestawienie liczby złożonych i objętych dofinansowaniem wniosków na sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2017-2021

W 2021 r. dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wypłacono dla 605 wnioskodawców na kwotę 557 775,00 zł, w tym:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny – 12 (8 747,00 zł),
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 24 (39 613,00 zł),
- na dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla dorosłych niepełnosprawnych – 569 (509 415,00 zł).

W zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dofinansowano zakup m.in.: rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, bieżni elektrycznej, rotora do ćwiczeń, orbitreków, aparatów słuchowych, wkładek do aparatów słuchowych, systemów wspomagających słyszenie, aparatów do leczenia obturacyjnego bezdechu sennego, obuwia ortopedycznego, materaców przeciwośluzynowych, poduszek przeciwośluzynowych, protez uda, protez podudzia, protez piersi, protezy ramienia, pończoch kikutowych, ortez, pionizatorów, urządzenia wielofunkcyjnego, pieluchomajtek, cewników, worków do zbierania moczu, balkoników, fotelika, podpórki czterokołowej, szkieł okularowych, wózków inwalidzkich, gorsetów, rękawa uciskowego oraz zbiorników na insulinę.

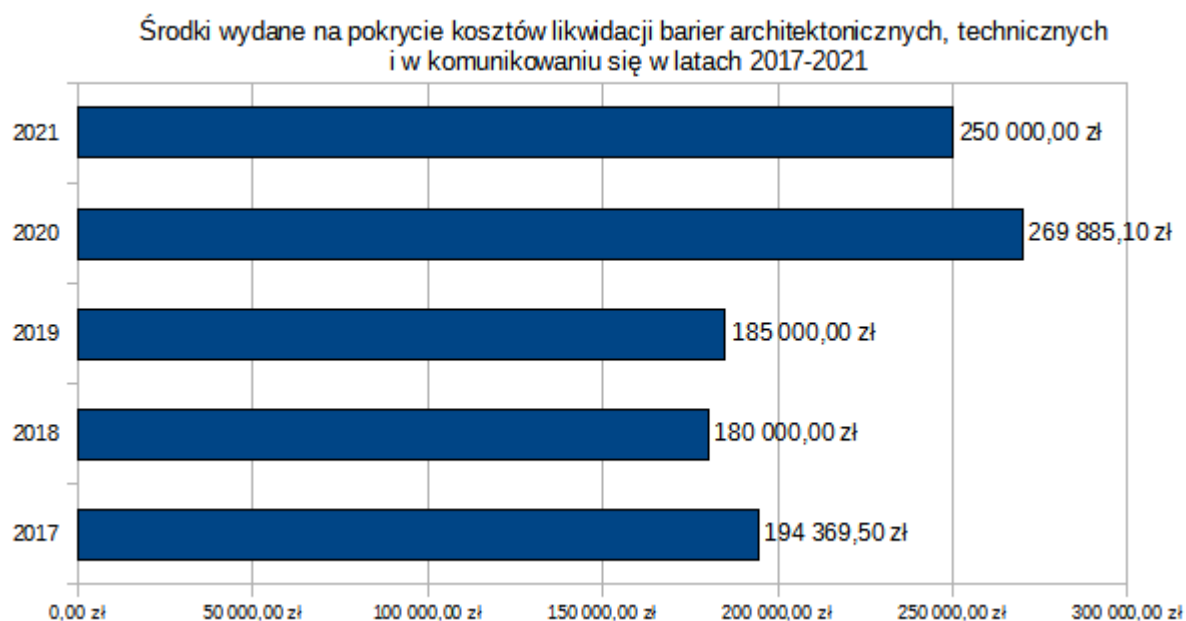
19 wnioskodawców otrzymało odmowę przyznania dofinansowania na powyższe zadanie ze względu na brak środków finansowych, 2 wnioskodawców otrzymało odmowę przyznania dofinansowania ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego, które upoważnia do ubiegania się o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, 1 wnioskodawca otrzymał odmowę przyznania dofinansowania ze względu na nieuznanie danego urządzenia do sprzętu rehabilitacyjnego, 11 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, 5 wnioskodawców zmarło.

1.3. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Na realizację zadania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało w roku 2021 kwotę 250 000,00 zł, (wydatkowano 250 000,00 zł). Dla porównania:

- w roku 2020 PCPR otrzymało 271 887,00 zł (wydatkowano 269 885,10 zł),
- w roku 2019 PCPR otrzymało 185 000,00 zł (wydatkowano 185 000,00 zł),
- w roku 2018 PCPR otrzymało 180 000,00 zł (wydatkowano 180 000,00 zł),
- w roku 2017 PCPR otrzymało 195 000,90 zł (wydatkowano 194 368,50 zł).

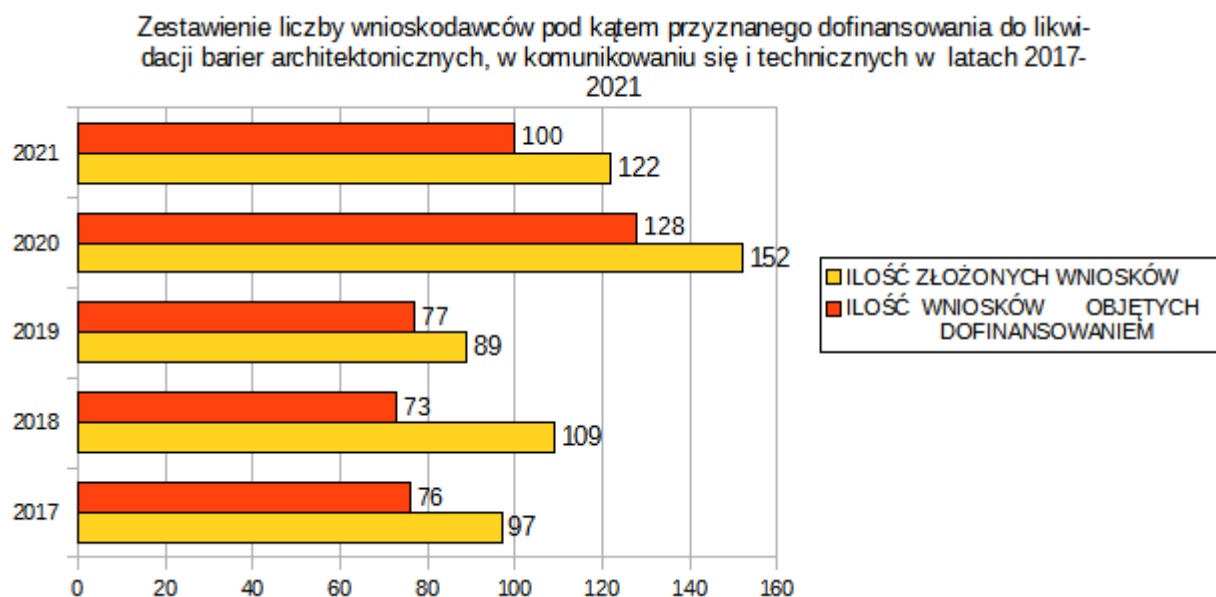
Poniżej przedstawiono środki wydane na pokrycie kosztów likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2017 - 2021.

W 2021 roku zostało złożonych 122 wnioski (dla porównania w 2020 r. – 152, 2019 r. - 89, 2018 r. - 109, w 2017 r. - 97) na zadania z zakresu likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych, w tym:

- na dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych – 27,
- na dofinansowanie do likwidacji barier technicznych – 60,
- na dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się – 35.

Poniżej przedstawiono zestawienie złożonych i objętych dofinansowaniem wniosków o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2017 – 2021.

Przyznano dofinansowanie i podpisano umowy z 100 wnioskodawcami na łączną kwotę 250 000,00 zł.

Na likwidację barier architektonicznych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych wypłacono kwotę 79 395,00 zł dla 17 wnioskodawców. Wykonane prace związane były m.in. z przystosowaniem istniejących łazienek dla potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez zamontowanie kabin prysznicowych, krzesełek prysznicowych, ubikacji i umywalki dostosowanej do potrzeb osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim, wanien otwieranych dostosowanych dla osób niepełnosprawnych, montaż uchwytów, wybudowanie pochylni dla osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim, krzesełek schodowych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku inwalidzkim.

Na likwidację barier technicznych wydano kwotę 120 933,00 zł dla 52 wnioskodawców. W ramach likwidacji tych barier dofinansowano zakup m.in.: łóżek rehabilitacyjnych, podnośników transportowo-kąpielowych, podnośników wannowych, rowerów trójkołowych, rowerów typu Tandem, schodolazu, koncentratorów tlenu, wózków toaletowo-prysznicowych oraz szyn wjazdowych dla osoby niepełnosprawnej poruszającej się na wózku inwalidzkim.

Dofinansowaniem do likwidacji barier w komunikowaniu się objęto 31 osób niepełnosprawnych. Na ten cel została wydatkowana kwota 49 672,00 zł, która została przeznaczona na pokrycie wydatków związanych z zakupem sprzętu komputerowego, programów specjalistycznych oraz urządzeń elektronicznych wraz z programem do komunikacji alternatywnej i wspomagającej.

TABELA 13. Zestawienie liczby złożonych wniosków objętych dofinansowaniem oraz kwoty wypłacane w podziale na poszczególne bariery w 2021 r.

Bariery	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Wypłacona kwota dofinansowania
Architektoniczne	27	17	79 395,00 zł
Techniczne	60	52	120 933,00 zł
W komunikowaniu się	35	31	49 672,00 zł
SUMA	122	100	250 000,00 zł

Zasadność złożonych wniosków oceniały Zespoły Pełnomocników Starosty Powiatu Tarnogórskiego ds. rozpatrywania wniosków: na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W 2021 roku z ogólnej liczby 122 ubiegających się o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się: 16 wnioskodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania, 3 wnioskodawców zmarło, 3 wnioskodawców otrzymało odmowę przyznania dofinansowania.

1.4. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd”

Rok 2021 był dziesiątym rokiem realizacji na terenie Powiatu Tarnogórskiego pilotażowego programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Realizacja programu na mocy umowy podpisanej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Tarnogórskim została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób niepełnosprawnych i dotyczyły likwidacji barier ograniczających ich społeczne i zawodowe funkcjonowanie. Program obejmował następujące moduły, obszary i zadania:

Tabela 14. Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową		Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym
Obszar A – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	Obszar A – Zadanie nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	
Obszar A – Zadanie nr 3 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla osób z dysfunkcją narządu słuchu	Obszar A – Zadanie nr 4 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu słuchu	
Obszar B – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych w stopniu znacznym	Obszar B – Zadanie nr 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	
Obszar B – Zadanie nr 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją wzroku w stopniu umiarkowanym	Obszar B – Zadanie nr 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu słuchu	
Obszar B – Zadanie nr 5 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu	Obszar C – Zadanie nr 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	
Obszar C – Zadanie nr 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	Obszar C – Zadanie nr 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	
Obszar C – Zadanie nr 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	Obszar C – Zadanie nr 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej		

Na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie otrzymało, w ramach I i II transzy, następujące środki finansowe:

Tabela 15. Środki finansowe PFRON przekazane na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” na 2021 rok	
Wydatki	Limit środków PFRON
Moduł I	512 490,00 zł
Moduł II	409 510,00 zł
Koszty obsługi programu	46 100,00 zł
Koszty promocji programu	9 220,00 zł
Koszty ewaluacji programu	4 610,00 zł
Suma	981 930,00 zł

Osoby uprawnione do korzystania z dofinansowania w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” składały do dnia 10 października 2021 roku wnioski w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (z uwzględnieniem sytuacji, w której Realizator programu może podjąć decyzję o przywróceniu Wnioskodawcy terminu złożenia wniosku). Łącznie wpłynęło 181 wniosków z czego dofinansowano 174.

2021 rok był drugim rokiem w którym wszystkie wnioski składane w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” procedowane były przez pracowników PCPR przy wykorzystaniu nowoczesnego narzędzia - platformy SOW (System Obsługi Wsparcia), za pomocą której osoby z niepełnosprawnością mogą elektronicznie składać wnioski o wsparcie w ramach poszczególnych zadań. System SOW, wyposażony jest we wszystkie potrzebne formularze i wzory oraz w inne funkcjonalności, które ułatwiają realizację programu. Wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku lub zawarcia umowy dofinansowania lub rozliczenia dofinansowania, Wnioskodawca może skanować/powielać w formie elektronicznej i takie są podstawą oceny formalnej i merytorycznej wniosku oraz zawarcia umowy i rozliczenia dofinansowania.

Dostęp do Systemu jest nieodpłatny. Podstawowym i jedynym wymaganiem w celu spełnienia warunku zapewnienia ogólnokrajowego zasięgu jest dostęp do sieci internetowej. Pełne korzystanie z Systemu wymaga posiadania narzędzia autoryzacji – uwierzytelnienia przez profil zaufany na platformie ePUAP lub przy pomocy kwalifikowalnego podpisu elektronicznego.

Wniosków złożonych przez Wnioskodawców w systemie SOW było 174.

Wniosków złożonych przez Wnioskodawców w wersji papierowej było 7.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” na 2021 rok następujące kwoty:

Tabela 16. Środki finansowe PFRON wydatkowane w 2021 roku w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” na 2021 rok w podziale na poszczególne zadania w zestawieniu do liczby złożonych wniosków i wniosków objętych dofinansowaniem			
Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków objętych dofinansowaniem	Wyplacona kwota dofinansowania (w zł)
Obszar A Zadanie 1	4	4	10 625,00
Obszar A Zadanie 2	5	4	5 947,50
Obszar A Zadanie 3	0	0	0
Obszar A Zadanie 4	0	0	0
Obszar B Zadanie 1	5	4	19 236,47
Obszar B Zadanie 2	0	0	0
Obszar B Zadanie 3	4	4	23 621,70
Obszar B Zadanie 4	8	8	19 105,03
Obszar B Zadanie 5	1	1	1 349,10
Obszar C Zadanie 1	5	5	44 467,50
Obszar C Zadanie 2	9	9	25 199,00
Obszar C Zadanie 3	7	5	83 850,00
Obszar C Zadanie 4	0	0	0
Obszar C Zadanie 5	8	8	42 000,00

Obszar D	2	2	374,85
Ogółem Moduł I	58	54	275 776,15
Moduł II	123	120	282 023,78
Ogółem Moduł I i II	181	174	557 799,93
KOSZTY OBSŁUGI PROGRAMU			31 510,00
KOSZTY PROMOCJI PROGRAMU			6 302,00
KOSZTY EWALUACJI PROGRAMU			3 151,00
SUMA			598 762,93

Z uwagi na wprowadzone przez PFRON zmiany do programu dotyczące zasad naliczania i rozliczania dofinansowania w ramach programu, ostateczny termin wypłaty kwot dofinansowania w ramach środków otrzymanych na realizację programu na 2021 rok upływa 15 kwietnia 2022 roku.

1.5. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej jest jedną z podstawowych form aktywności, która wspomaga proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Na terenie Powiatu Tarnogórskiego działają dwa warsztaty: Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Salezjański Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tarnowskich Górach (warsztat powstał w marcu 2000 r.), oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Śląski Oddział Regionalny w Katowicach (warsztat powstał w grudniu 2005 r.). Uczestnikami zajęć warsztatowych są osoby posiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. Dzięki uczestnictwu w warsztacie osoba niepełnosprawna ma możliwość wyrabiania zaradności osobistej, zdobywa umiejętności praktyczne, uczy się nowych ról społecznych. Uczestnictwo w WTZ stanowi też etap wstępny do podjęcia pracy zawodowej przez osoby niepełnosprawne.

Poniższa tabela przedstawia środki przekazane i wydatkowane na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w 2021 r.

Tabela 17. Warsztat terapii zajęciowej	ŚRODKI POWIATU		ŚRODKI PFRON	
	Przekazane	Wykorzystane	Przekazane	Wykorzystane
WTZ Kalety	96 427,00 zł	96 427,00 zł	867 840,00 zł	867 708,77 zł
WTZ Tarnowskie Góry	96 427,00 zł	96 427,00 zł	867 840,00 zł	865 537,87 zł
Razem	192 854,00 zł	192 854,00 zł	1 735 680,00 zł	1 733 246,64 zł

W Warsztacie Terapii Zajęciowej w Tarnowskich Górach prowadzone były następujące pracownie: krawiecka, gospodarstwa domowego, komputerowo-edukacyjna, rękodzieła, arteterapii, techniczno-ślusarska, teatralno-muzyczna oraz ogrodniczo-florystyczna. W zajęciach warsztatowych uczestniczyło 40 osób. W październiku 2021 r. przeprowadzona została kontrola warsztatu. Zespół stwierdził nieznaczne uchybienia głównie w kwestiach formalnych.

Ponadto WTZ w Tarnowskich Górach sporządzał plany finansowe, rozliczał środki oraz przekazywał kwartalne informacje o ich wydatkowaniu.

Liczba osób oczekujących na uczestnictwo w zajęciach na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 6 osób. Natomiast Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni zaoferował swoim uczestnikom zajęcia w pracowniach: gospodarstwa domowego, przyrodniczej, zielarsko-ogrodniczej, komputerowo-fotograficznej, artystycznej, technicznej oraz małej architektury i aranżacji terenów

zielonych. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowana jest przez terapię indywidualną i grupową, muzykoterapię, teatroterapię, zajęcia edukacyjne, rekreacyjne, terapię przez kontakt z przyrodą. W zajęciach warsztatowych uczestniczyło 40 osób.

W październiku 2021 r. odbyła się kontrola WTZ w Kaletach-Drutarni. Zespół kontrolujący wykazał nieznaczne uchybienie w zakresie zatrudnienia. Jeżeli chodzi o wydatkowanie środków finansowych Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach-Drutarni sporządzał plany finansowe, rozliczał środki oraz przekazywał kwartalne informacje o ich wydatkowaniu.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. dwie osoby oczekiwały na przyjęcie do WTZ w Kaletach-Drutarni.

Działalność warsztatów terapii zajęciowej wspomagała proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Tarnogórskiego.

W związku z pandemią koronawirusa, decyzjami Wojewody Śląskiego została zawieszona działalność warsztatów terapii zajęciowej w okresie od 20 października 2020 r. do 17 stycznia 2021 r. Natomiast od 22 marca 2021 r. do 3 maja 2021 r. WTZ realizowały swoje zadania z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość oraz w formie alternatywnych sposobów realizacji zajęć, prowadzonych poza siedzibą ośrodka.

1.6. Realizacja resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021

W roku 2021 na mocy umowy podpisanej pomiędzy Wojewodą Śląskim a Powiatem Tarnogórskim została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach realizacja resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”-edycja 2021. Zadanie zostało w całości sfinansowane ze Funduszu Solidarnościowego.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2021 miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych w zakresie: poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb, umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe itp.;

Łącznie wpłynęło 59 zgłoszeń do Programu osób z niepełnosprawnościami. Programem objęto łącznie 58 beneficjentów w tym 50 osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 8 dzieci w wieku do 16 roku życia legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Tabela 18. Zestawienie ze względu na adresatów Programu		
Ogólna liczba osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystenta	w tym	
	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	Liczba dzieci w wieku do 16 r. ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem

58	50	8
----	----	---

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach resortowego programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”-edycja 2021 objęło następujący zakres:

Tabela 19. Podmiotowy i przedmiotowy zakres Programu		
Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób niepełnosprawnych	w tym	
	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla dzieci w wieku do 16 r. ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem
11 629,50	10416,50	1213,00

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydatkowało na realizację resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2021 następujące kwoty:

Tabela 20. środki finansowe Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych wydatkowane na realizację resortowego Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”-edycja 2021.						
Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego przekazana na realizację Programu	Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu	w tym				
		Koszt godzin usług asystenckich	zwrot kosztów przejazdu dla asystenta oraz ubezpieczenia asystenta	Kwota środków wykorzystana na zakup środków ochrony osobistej	Koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/sportowe/społeczne dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu	Kwota środków wykorzystanych na obsługę Programu

564 060,00 zł	516 150,31 zł	465 179,85 zł	36 560,64 zł	3218,92 zł	130,90 zł	11 060,00 zł
---------------	---------------	---------------	--------------	------------	-----------	--------------

Kwota środków przekazanych przez Wojewodę z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu nie została w całości wykorzystana. Zmiany/przesunięcia a także zwrot części środków, otrzymanych na realizację Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2021, były spowodowane późniejszym, niż na etapie planowania zakładano, terminem rozpoczęcia realizacji usług asystenta oraz z zaoszczędzonych kosztów pośrednich. Zgodnie z wytycznymi kwoty zaoszczędzone przesunięto do środków z których opłacono usługę asystencką. Zwiększono liczbę uczestników ze znacznym stopniem niepełnosprawności z 30 do 50 oraz zwiększono 13 osobom, wymagającym wysokiego poziomu wsparcia, liczbę godzin usług z 31 do 60 godzin miesięcznie. Różnica pomiędzy zakładanym a faktycznym kosztem godzin usług asystenckich wynikała z przyczyn niezależnych od realizatora oraz zatrudnionych asystentów w ramach Programu. Główna przyczyna niewykorzystania przyznanych godzin usług asystenckich była związana z sytuacją epidemiczną w kraju: przebywaniem na kwarantannie bądź izolacji asystentów oraz uczestników Programu oraz zgonem w trakcie realizacji Programu czterech osób objętych usługami.

1.7. Domy pomocy społecznej

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności i nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Umieszczenie w domu następowało po uprzednim skierowaniu osoby wymagającej całodobowej opieki przez gminę właściwą dla jej miejsca zamieszkania (gmina określała wysokość odpłatności, jaką osoba kierowana ma uiścić za pobyt w domu). Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach należało wydawanie decyzji o umieszczeniu w DPS, wydawanie decyzji zmieniających odpłatność dla osób umieszczonych w domach pomocy społecznej na tzw. „starych zasadach”, oraz wpisywanie na listę osób oczekujących do poszczególnych domów - określając przybliżony termin przyjęcia.

Okres oczekiwania na umieszczenie w poszczególnych domach zależny był od ich typu. Jednakże umieszczenia w domach pomocy społecznej w 2021 r. odbywały się na bieżąco.

1.7.1. Wnioski w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego w roku 2021

O umieszczenie w DPS funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego w 2021 r. ubiegało się 69 osób (ogólna liczba wniosków w sprawie umieszczenia w domach pomocy społecznej w roku 2021, porównując w roku 2020 – 94 wnioski).

Odsetek osób – mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego, ubiegających się o umieszczenie w domach pomocy społecznej to 23 osób. Pozostałe 46 osób mieszkało poza powiatem.

W trakcie roku w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Tarnogórskiego umieszczono łącznie 62 osoby.

Tabela 21. Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej w 2021 r.		
Dom Pomocy Społecznej	Liczba osób umieszczonych w DPS	
	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry, ul. Gliwicka 22	0	8
Tarnowskie Góry, ul. Włoska 24	21	11

Nakło Śląskie, ul. Główna 8	1	2
Miedary, ul. Zamkowa 7	0	3
Zbrosławice, ul. Wolności 34	1	6
Łubie, ul. Pyskowska 34	2	7
OGÓŁEM	25	37
	62	

W 2021 r. wydano następujące decyzje administracyjne, w tym:

- o umieszczeniu w domu pomocy społecznej – 62
- zmieniające odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej – 87
- uchylające umieszczenie w domu pomocy społecznej - 5
- wygaszające skierowanie, umieszczenie, odpłatność w domu pomocy społecznej – 5

1.7.2. Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2021 r.

Tabela 22. Liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2021 r.		
Dom Pomocy Społecznej	Liczba oczekujących na umieszczenie w DPS wg nowych zasad (na podstawie ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 r.)	
	Osoby z terenu Powiatu	Osoby spoza Powiatu
Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 22	1	5
Tarnowskie Góry ul. Włoska 24	5	9
Nakło Śląskie ul. Główna 8	0	4
Miedary ul. Zamkowa 7	1	1
Zbrosławice ul. Wolności 34	0	8
Łubie ul. Pyskowska 34	1	3
OGÓŁEM	8	30
	38	

Pomimo 38 osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej bardzo często w 2021 roku brak było osób zainteresowanych i gotowych do umieszczenia w DPS, (przesunięcia terminów)

1.7.3. Domy Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego - koszt utrzymania, liczba mieszkańców:

- Dom Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach, ul. Włoska 24 dla osób przewlekle somatycznie chorych przeznaczony na 130 miejsc (kobiety i mężczyźni). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 4 203,47 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Gliwicka 22 dla osób przewlekle psychicznie chorych przeznaczony dla 62 kobiet. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 4 012,68 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Zbrosławicach, ul. Wolności 34 przeznaczony dla 95 osób niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania

- mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 3 891,62 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Łubiu, ul. Pyskowska 34. dla osób przewlekle psychicznie chorych przeznaczony dla 68 osób (kobiet i mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 4 657,52 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Nakle Śląskim dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza przeznaczony dla 60 osób. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 4 106,76 zł,
- Dom Pomocy Społecznej w Miedarach przeznaczony dla 56 osób niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyzn). Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu w 2021 r. wynosił 4 760,96 zł.

Domy Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Tarnogórskiego prowadzone przez Powiat lub na jego zlecenie spełniają standardy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

III. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

W Powiecie Tarnogórskim funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy z siedzibą w Tarnowskich Górach przy ulicy Kard. S. Wyszyńskiego 135, który jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Serdeczni” na zlecenie Powiatu.

Środowiskowy Dom Samopomocy zapewnia miejsca dla 20 osób przewlekle psychicznie chorych, upośledzonych umysłowo oraz osób wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typ łączony ABC). Osoba ubiegająca się o skierowanie do ŚDS składa do Ośrodka Pomocy Społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pisemny wniosek o skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnowskich Górach wraz zaświadczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenie lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osoby niepełnosprawnej fizycznie, a także orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, o ile takie osoba posiada.

Decyzję administracyjną o skierowaniu i ustaleniu odpłatności za korzystanie z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy wydaje w imieniu Starosty Tarnogórskiego, na podstawie upoważnienia, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach.

Do 30 maja 2021 r. odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustalano się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 300% odpowiedniego kryterium dochodowego.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Liczba osób biorących udział w zajęciach wg stanu na 31.12.2021 r. wynosiła 20 osób. Liczba osób w 2021 roku przeznaczona do podwyższonej dotacji w oparciu o art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. tj. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 10 osób. Kwota dotacji na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnowskich Górach przekazana i

wykorzystana w 2021 r. to 483 690,00 zł.

W związku z pandemią koronawirusa, decyzjami Wojewody Śląskiego została zawieszona działalność środowiskowych domów samopomocy w okresie od 20 października 2020 r. do 17 stycznia 2021 r. Natomiast od 22 marca 2021 r. do 3 maja 2021 r. ŚDS realizowało swoje zadania z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość oraz w formie alternatywnych sposobów realizacji zajęć, prowadzonych poza siedzibą ośrodka.

W tym okresie pracownicy ŚDS byli w stałym kontakcie z uczestnikami zajęć, pracowali z wykorzystaniem metod i technik pracy na odległość.

IV. Projekt „Teraz MY” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020

1. Charakterystyka projektu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach 31 marca 2021 r. zakończyło realizację projektu „Teraz MY” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

Projekt realizowany był w ramach osi priorytetowej: IX. Włączenie społeczne, działanie: 9.1. Aktywna integracja, poddziałanie: 9.1.6. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – projekt OPS i PCPR.

Na realizację projektu poniesiono wydatki w łącznej kwocie 1 825 595,86 zł, w tym dofinansowanie z UE wyniosło 1 551 756,48 zł, wkład własny Powiatu wyniósł – 273 839,38 zł. W 2021 r. wydatki wyniosły 204 873,62 zł w tym wkład własny 23 473,38 zł.

Celem projektu była poprawa funkcjonowania społecznego - zawodowego osób i rodzin doświadczających wykluczenia społecznego zamieszkujących Powiat Tarnogórski.

Działania podejmowane w ramach projektu były realizowane w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 marca 2021 r. i zostały skierowane do 85 osób z niepełnosprawnościami, w tym 40 uczestników i uczestniczek WTZ przy Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowskich Górach, 45 dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej oraz 15 usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą lub różnego typu placówki opiekuńczo - wychowawcze. W wyniku przeprowadzonych działań u uczestników nastąpiła zmiana w obszarach ich funkcjonowania społecznego (w tym rodzinnego), zawodowego, zdrowotnego i edukacyjnego w kierunku samodzielności życiowej oraz aktywności zawodowej.

Rekrutacja do udziału w projekcie miała charakter otwarty z pełnym dostępem osób bez względu na rodzaj i stopień ich niepełnosprawności, z poszanowaniem różnorodności kulturowej, religijnej i językowej. Rekrutacja była prowadzona poprzez zamieszczenie informacji o projekcie na stronie internetowej PCPR, poprzez rozpowszechnione informacje i materiały promocyjno – rekrutacyjne wśród ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu tarnogórskiego, organizacji pozarządowych, wśród podopiecznych PCPR.

Działania aktywizujące i wspierające zostały skierowane do uczestników zgodnie z indywidualnymi potrzebami odbiorców, niezależnie od płci, co zostało określone w indywidualnej ścieżce reintegracji na podstawie przeprowadzonej analizy predyspozycji i potrzeb każdego uczestnika/czki projektu.

2. Usługi zrealizowane w ramach projektu „Teraz MY” w okresie od 01.01.2018 r. do 31.03.2021 r.

2.1. Działania aktywnej integracji w obszarze społecznym i zdrowotnym kierowane do dzieci w pieczy zastępczej

Tabela 23. Działania aktywnej integracji w obszarze społecznym i zdrowotnym kierowane do dzieci w pieczy zastępczej

Rodzaj usługi	Działanie	Liczba dzieci objętych wsparciem w 2018 roku	Liczba dzieci objętych wsparciem w 2019 roku	Liczba dzieci objętych wsparciem w 2020/2021 roku
Aktywizacja społeczno zdrowotna	Diagnoza psychologiczna	15 dzieci	15 dzieci	22 dzieci
	Diagnoza pediatryczna	15 dzieci	15 dzieci	19 dzieci
	Letnie warsztaty terapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwojowymi FASD	5 dzieci + 3 opiekunów	5 dzieci + 3 opiekunów	7 dzieci + 4 opiekunów
	Terapia SI	7 dzieci (7 dzieci x 25 sesji = 175 sesji)	1 dziecko (5 sesji)	7 dzieci (150 sesji)
	Terapia EEG Biofeedback	8 dzieci (8 dzieci x 25 sesji = 200 sesji)	8 dzieci (225 sesji)	8 dzieci (270 sesji)
	Terapia logopedyczna	6 (dzieci x 25 sesji = 120 sesji)	1 dzieci (25 sesji)	7 dzieci (271 sesji)
	Psychoterapia	8 dzieci (8 dzieci x 12 sesji = 96 sesji)	4 dzieci	2 dzieci (2 dzieci x 25 sesji = 50 sesji)
	Terapia Metodą Ruchu Rozwijającego W. Scherborne	2 dzieci (2 dzieci x 30 zajęć = 60 zajęć)	2 dzieci (2 dzieci x 30 zajęć = 60 zajęć)	1 dziecko (25 zajęć)
	Zajęcia ogólnorozwojowe na basenie	2 dzieci + 2 opiekunów	-	-
	Terapia pedagogiczna	-	-	5 dzieci (5 dzieci x 25 sesji = 125 sesji)
	Terapia metodą Tomatisa	-	-	6 dzieci (232 sesje)
	Zajęcia rehabilitacyjne	-	-	3 (3 dzieci x 30 zajęć = 90 zajęć)
	Wyjazd integracyjny do miasteczka Twinpigs Żory	27 dzieci + 16 opiekunów	-	-
	Letnie sportowe półkolonie	4 dzieci	8 dzieci	-
	Wejściówki na basen	-	4 dzieci	3 dzieci

2.2. Działania aktywnej integracji kierowane do usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Tabela 24. Działania aktywnej integracji kierowane do usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

Rodzaj usługi	Działanie	Liczba osób objętych wsparciem w 2018 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2019 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2020/2021 roku
Aktywizacja społeczna	Warsztaty wyjazdowe z zakresu rozwoju osobistego, zarządzania energią własną i kształtowania postaw prozdrowotnych	12 osób	-	-
	Warsztaty wyjazdowe wychowania do życia w rodzinie z elementami naturalnego planowania rodziny	11 osób	-	-
	Warsztaty wyjazdowe w zakresie treningu samodzielności	12 osób	-	-
	Warsztaty wyjazdowe z zakresu przeciwdziałania dyskryminacji i profilaktyki przemocy oraz radzenia sobie z emocjami i treningu asertywności i radzenia sobie z przemocą WenDo	-	13 osób	-
	Warsztaty z zakresu usamodzielnienia wraz z opiekunami usamodzielnienia	-	13 osób	-
	Coaching	-	15 osób	-
	Wyjazdowe warsztaty kulinarne	-	-	9
Aktywizacja zawodowa	Indywidualne doradztwo zawodowe	-	15 osób	-
	Warsztaty z doradcą zawodowym	-	15 osób	-
	Kursy/szkolenia zawodowe	-	-	14 osób: - kurs doklejania rzęs 1:1 – 1 osoba, - kurs stylizacji paznokci – 2 osoby, - kurs wychowawcy wypoczynku – 2 osoby, - kurs operatora wózka

				widłowego – 4 osoby, - kurs prawa jazdy kat B. – 4 osoby, - kurs dietetyki on-line – 1 osoba
	Staże zawodowe	-	-	- 3 staże 6-miesięczne - technik usług kosmetycznych (pomoc stylisty paznokci), - pomoc sprzedawcy (przerwany), - ogrodnik

2.3. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami (ON)

Tabela 25. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami (ON)

Rodzaj usługi	Działanie	Liczba osób objętych wsparciem w 2018 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2019 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2020/2021 roku
Aktywizacja społeczna	Grupa wsparcia osób z niepełnosprawnościami	15	15	15
	Indywidualne wsparcie psychologiczne	8	7	4
	Warsztaty wyjazdowe z zakresu rozwoju osobistego, zarządzania energią własną i kształtowania postaw prozdrowotnych	12 + 4 opiekunów	11 + 5 opiekunów	11 + 5 opiekunów
	Life coaching	15 osób po 6 godzin każda	15 osób po 6 godzin każda	15 osób po 6 godzin każda
	Warsztaty wyjazdowe aktywizacji społecznej i zdrowotnej z nauką niezależnego funkcjonowania z niepełnosprawnością	11 + 4 opiekunów	15 + 3 opiekunów	11 + 5 opiekunów
	Warsztaty wyjazdowe nabywania kompetencji społecznych	11 + 5 opiekunów	13 + 4 opiekunów	9 + 5 opiekunów
	Warsztaty wyjazdowe z zakresu treningu	12 + 6 opiekunów	13 + 4 opiekunów	11 + 5 opiekunów

	samodzielności			
	Szkolenie dedykowane w zakresie obsługi komputera	-	1	-
	Szkolenie z zakresu e-administracji	-	4	-
	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	14	8	14
Aktywizacja zawodowa	Indywidualne doradztwo zawodowe	10	11	7
	Warsztaty z doradcą zawodowym	10	10	7
	Kursy/szkolenia zawodowe	9 kursów: - ABC dziennikarstwa 2 osoby - pomoc kuchenna - grafika komputerowa 2 osoby - kurs komputerowy - AutoCad zaawansowany z drukowaniem 3D - kurs kosmetyczny 3 osoby	11 kursów: - podstawy obsługi komputera 6 osób - bukietarstwo i florystyka 3 osoby - kadry i płace – 1 osoba (zrealizowała w 2020 r.)	8 kursów: - kurs komputerowy 8 osób
	Staże zawodowe	5 staży zawodowych 6-miesięcznych - redaktor, - informatyk, - kosmetyczka, - doradca klienta (wykładowca towaru), - doradca klienta (pomoc kuchenna)	-	2 osoby: - pracownik kwiaciarni - pomoc kuchenna

2.4. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami z Warsztatów Terapii Zajęciowej

Tabela 26. Działania aktywnej integracji kierowane do uczestników z niepełnosprawnościami z Warsztatów Terapii Zajęciowej

RODZAJ USŁUGI	DZIAŁANIE	Liczba osób objętych wsparciem w 2018 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2019 roku	Liczba osób objętych wsparciem w 2020/2021 roku
----------------------	------------------	---	---	--

Aktywizacja społeczna	Terapia EEG Biofeedback	4 osoby (20 sesji na osobę, łącznie 80 sesji)	-	-
	Szkolenie z zakresu posługiwania się językiem migowym	-	-	1 os. niepełnosprawna 1 os. z otoczenia
	Wsparcie asystenta osoby niepełnosprawnej	4	15	-
Aktywizacja zawodowa	Staże zawodowe – 3 miesięczne	-	7 osób: - pomoc kuchenna/pokojowa - pomoc kuchenna/pomoc woźnej - pomoc osoby sprzątającej - pracownik gospodarczy - pracownik gospodarczy - kucharz/pomoc kuchenna - pomoc kuchenna/robotnik gospodarczy	4 osoby - pomoc kuchenna - pracownik pomocy w żłobku - pomocnik sprzątaczk - pracownik gospodarczy
	Warsztaty z doradcą zawodowym	15	15	9
	Indywidualne doradztwo zawodowe	15	15	10

3. Osiągnięte założenia projektowe

W roku realizacji projektu i realizacji działań aktywnej integracji dla poszczególnych grup uczestników, uzyskano następujące wskaźniki:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 162, w tym: 94 kobiety, 68 mężczyzn,
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie: 107, w tym: 62 kobiety, 45 mężczyzn,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 33, w tym: 21 kobiet, 12 mężczyzn,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 25, w tym: 20 kobiet, 5 mężczyzn,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): 10, w tym: 6 kobiet, 4 mężczyzn.

Na etapie realizacji projektu poczyniono wszelkie starania i wdrożono działania zapewniające osiągnięcie założonych projektem wskaźników, m.in. na etapie kwalifikowania uczestników/czek do odpowiednich form wsparcia, w tym do aktywizacji zawodowej określono taką liczbę osób, aby zapewniała osiągnięcie wskaźników rezultatu na wskazanym we wniosku o dofinansowanie poziomie.

W celu podjęcia działań aktywizujących w 2018 roku oraz na lata 2019 -2020 zostały ogłoszone 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego Powiatu Tarnogórskiego w dziedzinie działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w obszarze aktywizacji zawodowej - uczestników i uczestniczek projektu „Teraz My”. Łącznie w ramach projektu aktywizacją zawodową objęto 84 osoby, w tym 15 usamodzielniających się wychowanków oraz 69 osób z niepełnosprawnościami, w tym osoby ze

znacznym stopniem niepełnosprawności, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnością intelektualną. Realizacja przez ww. uczestników/czki projektu działań w obszarze aktywizacji zawodowej poprzedzona była szeregiem działań aktywizujących społecznie a mających na celu minimalizowanie istniejących barier u tych osób w różnych obszarach, co przełożyło się na wysoki wskaźnik efektywności społecznej.

W celu aktywizacji zawodowej w ramach projektu zorganizowano również staże zawodowe w wymiarze 6 miesięcy dla osób z niepełnosprawnościami i usamodzielniających się wychowanków oraz w wymiarze 3 miesięcy dla uczestników/ czek WTZ. Łącznie na rzecz tych grup uczestników/czek zorganizowano 23 staże zawodowe. Uczestnicy/czki w zależności od zgłaszanych potrzeb w trakcie realizacji staży wspierani byli przez specjalistę ds. zatrudnienia.

Ponadto, w trakcie realizacji projektu współpracowano z Powiatowym Urzędem Pracy w Tarnowskich Górach w drodze porozumienia o współpracy w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji w zakresie konsultowania instrumentów wsparcia dla osób o ustalonym profilu pomocy bądź zarejestrowanych w PUP jako poszukujących pracy, w minimalnym zakresie dot. wzajemnego informowania się o uczestnikach projektu.

V. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w roku 2021 współpracowało z organizacjami pozarządowymi, które działają na polu pomocy społecznej, poprzez:

- kontynuację współpracy z fundacją po DRUGIE poprzez włączenie się w światową kampanię „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”,
- Nawiązanie współpracy z **KLASTREM INNOWACJI SPOŁECZNYCH** z siedzibą w Gliwicach ul. Jana Siemińskiego 22 w ramach projektu "BEZPIECZNE GRUPY WSPARCIA", którego celem jest utworzenie grupy wsparcia na terenie powiatu dla 10- 14 kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, które wezmą udział w cyklu warsztatów terapeutycznych. Dzięki nim uczestniczki zdobędą wiedzę z zakresu radzenia sobie z konfliktem, dowiedzą się, jakie istnieją formy samo rzecznictwa i gdzie należy szukać pomocy w przypadku przemocy domowej. W ramach współpracy rozpoczęto spotkania grupy wsparcia w grudniu 2021 r. Wsparcie będzie realizowane do 30 września 2023 r.,
- współpraca ze Zgromadzeniem Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza i Zakonem Posługującym Chorym (Ojców Kamilianów) w zakresie prowadzenia 3 domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Tarnogórskiego oraz Towarzystwem Przyjaciół Dzieci – Śląski Oddział Regionalny i Salezjańskim Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Tarnowskich Górach w zakresie prowadzenia 2 warsztatów terapii zajęciowej i Stowarzyszeniem „Serdeczni” w zakresie prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy,
- na bieżąco udzielano organizacjom pozarządowym działającym na terenie powiatu wsparcia merytorycznego w zakresie aplikowania o środki w ramach ogłaszanych projektów/programów,
- współpracowano z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu Tarnogórskiego w zakresie informowania o naborach uczestników do projektów i programów realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach.

VI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W związku z zadaniami powiatu realizowanymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

wskazuje się następujące potrzeby w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w Powiecie Tarnogórskim:

- rozszerzenie infrastruktury instytucji pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu o mieszkania chronione dla usamodzielniającej się młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą,
- zapewnienie dzieciom opieki w sytuacjach interwencyjnych tj. utworzenie rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia,
- utrzymanie na wymaganym poziomie standardów w domach pomocy społecznej i środowiskowym domu samopomocy,
- dbanie o należyty stan infrastruktury domów pomocy społecznej,
- rozszerzenie infrastruktury instytucji pomocy społecznej o środowiskowy dom pomocy społecznej typu D - dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- prowadzenie działań mających na celu zapobieganie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup społecznych,
- wspieranie przez powiat działań realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- utrzymanie działalności punktu interwencji kryzysowej,
- zapewnienie schronienia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- wzmocnienie współpracy z gminami w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań na rzecz osób usamodzielniających się po opuszczeniu pieczy zastępczej lub na podstawie ustawy o pomocy społecznej w obszarze wsparcia w procesie usamodzielniania,
- stały rozwój rodzinnej pieczy zastępczej,
- rozwój usług społecznych, w szczególności zwiększenie dostępności wsparcia dla osób doświadczających i zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie dostępności wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnościami, ułatwiającego aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem,
- zabezpieczenie ewentualnych cudzoziemców, którzy osiedlą się na terenie powiatu tarnogórskiego.

W celu realizacji potrzeb określony powyżej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie planuje:

- aplikowanie o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz wzrostu dostępności i jakości usług społecznych w formie utworzenia mieszkań chronionych,
- realizację projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na rzecz osób, rodzin i grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym w kolejnej perspektywie finansowej,
- wykonywanie remontów i prac modernizacyjnych w samorządowych domach pomocy społecznej (Powiat Tarnogórski),
- przygotowanie ofert konkursowych dotyczących działań na rzecz rozwoju pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ochrony zdrowia psychicznego i innych, w ramach otwartych konkursów ofert organizowanych przez m.in. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
- opracowanie i realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na kolejne lata,
- realizacja programów profilaktycznych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie,

- realizacja Powiatowego Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych w latach 2021 – 2024,
- realizację Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023,
- wnioskowanie o środki zewnętrzne, między innymi z budżetu państwa, PFRON, środki z Funduszu Solidarnościowego w celu dostosowania form pomocy i wsparcia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i innych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- kontynuację Akcji Informacyjnej „Kangurkowo”,
- planowanie budowy domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Tarnowskich Górach - Strzybnica z rządowego Programu Inwestycji Strategicznych "Polski Ład",
- przygotowanie kadry do realizacji zadań ustawowych PCPR w stosunku do cudzoziemców, którzy osiedlą się na terenie powiatu tarnogórskiego,
- podjęcie współpracy z Biurem Bezpieczeństwa Publicznego i Zdrowia Starostwa Powiatowego, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej w zakresie zadań ustawowych realizowanych w stosunku do cudzoziemców, którzy osiedlą się na terenie powiatu tarnogórskiego.

W związku z powyższym należy podjąć działania mające na celu pozyskanie i zabezpieczenie środków finansowych adekwatnych do potrzeb, na realizację zadań ustawowych oraz zapewnienie odpowiedniego potencjału kadrowego pozwalającego na realizację ustawowych zadań z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

VII. SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ za ROK 2021 REALIZOWANEGO W POWIECIE TARNOGÓRSKIM

Cel operacyjny 1

Zapewnienie opieki zastępczej dla dzieci w ramach zasobów wewnątrzrodzinnych.

Działanie 1.

Współpraca z gminami w celu ustalenia możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez krewnych dziecka – między innymi poprzez:

- *Zespoły Celowe w oparciu o Forum współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty i zdrowia na rzecz kompleksowego wsparcia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym*
- *projekty realizowane przez PCPR*
- *projekty realizowane przez inne instytucje w których PCPR bierze udział*

W roku 2021 wskazano kandydatów na rodziców zastępczych spośród krewnych dla 3 dzieci.

Cel operacyjny 2

Edukacja społeczna i promocja rodzicielstwa zastępczego jako formy opieki nad opuszczonym dzieckiem – Akcja Kangurkowo.

Działanie 1.

Udział PCPR w zorganizowanych akcjach propagujących rodzicielstwo zastępcze

W roku 2021 pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej brali udział w imprezach skierowanych do rodzin z dziećmi, w trakcie których promowali Akcję Informacyjną Kangurkowo:

- śniadanie na Polanie
- śniadanie na Świeżym Lufcie
- piknik integracyjny przy Szkole Podstawowej nr 3 w Tarnowskich Górach
- Harry Potter. Szkoła Magii i Czarodziejstwa w Starych Tarnowicach

Ponadto podczas kolędowania na tarnogórskim Rynku pracownicy PCPR wspólnie z pracownikami Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach poza kolędami zaśpiewali piosenkę Kangurkowa.

Działanie 2.

Organizowanie imprez promujących rodzicielstwo zastępcze, w tym Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Z uwagi na wprowadzenie obostrzeń w związku z epidemią koronawirusa nie zorganizowano Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.

W okresie Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia zorganizowano akcję dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Tarnogórskiego na stworzenie kartki lub ozdoby świątecznej.

Działanie 3.

Prowadzenie strony internetowej na domenie Kangurkowo

Strona internetowa o adresie www.kangurkowo.org została utworzona w 2018 roku - zawiera ona ogólne informacje dotyczące rodzicielstwie zastępczym.

W zakładce NEWS informowano o najważniejszych wydarzeniach w Kangurkowie.

Działanie 4.

Prowadzenie Funpage Kangurkowo

Prowadzono na bieżąco funpage Kangurkowo, uzyskano łącznie 488 polubień strony. W roku 2021 opublikowano 39 postów, równolegle publikowano na Instagramie.

Działanie 5.

Nakręcenie wideoklipu

W roku 2021 do piosenki promującej rodzicielstwo zastępcze nakręcony został teledysk z udziałem dzieci i opiekunów zastępczych.

Teledysk został zamieszczony m.in. na stronie www.kangurkowo.org oraz na kanale youtube www.youtube.com/watch?v=AP8z_ef8i8U&t=56s.

Działanie 6.

Publikacja materiałów promocyjnych w lokalnych mediach

W roku 2021 publikowano materiały na funpage Akcji Kangurkowo.

Cel operacyjny 3

Tworzenie nowych miejsc opieki i wychowania dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Działanie 1.

Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych

Ilość wniosków o przyjęcie na szkolenie – 12

Działanie 2.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych

Ilość zorganizowanych szkoleń – 1 (rozpoczęte w 2021 roku)

Liczba osób biorących udział w szkoleniach – 12

Szkolenie zostanie zakończone w marcu 2022 roku

Działanie 3.

Organizowanie i prowadzenie szkolenia dla dzieci kandydatów na rodziców zastępczych

W roku 2021 nie wystąpiła potrzeba szkolenia dzieci kandydatów na opiekunów zastępczych.

Działanie 4.

Prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatów na rodziców zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodziny pomocowe

Wydano 45 opinii psychologicznych dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz osób sprawujących pieczę zastępczą.

Działanie 5.

Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

W roku 2021 dla jednej istniejącej rodziny zastępczej dokonano rozszerzenia kwalifikacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dla dzieci w wieku niemowlęcym.

Cel operacyjny 4

Profesjonalizacja rodzicielstwa zastępczego poprzez tworzenie zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Działanie 1.

Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego

Ilość zorganizowanych szkoleń – 0

Ilość osób biorących udział w szkoleniu – 0

Działanie 2.

Zawieranie umów z rodzinami niezawodowymi o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej wg limitu określonego w punkcie VI programu

Ilość podpisanych umów z rodzinami zastępczymi – 0

Działanie 3.

Zawieranie umów o utworzenie rodziny zastępczej zawodowej z kandydatów do pełnienia w/w funkcji, zgodnie z potrzebami Powiatu w tym zakresie i po wyrażeniu zgody przez Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

Ilość podpisanych umów z kandydatami - 1

Działanie 4.

Tworzenie rodzinnych domów dziecka zgodnie z potrzebami Powiatu w tym zakresie i po wyrażeniu zgody przez Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

Ilość podpisanych umów - 1

Cel operacyjny 5

Wspieranie merytoryczne istniejących rodzin zastępczych.

Działanie 1.

Poszerzenie oferty szkoleń dla rodzin zastępczych, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji oraz zapobieganie zjawisku wypalenia zawodowego

Liczba zorganizowanych szkoleń na terenie PCPR – 0

W roku 2021 rodziny zastępcze oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka otrzymywali od pracowników Zespołu ds. Pieczy informacje o prowadzonych szkoleniach w formie online. Z polecenia pracowników Zespołu lub z własnej inicjatywy rodziny skorzystały m.in. ze szkoleń o następującej tematyce:

- Bajka w Bajkoterapii
- Nauka czytania metodą sylabową
- Biblio i Bajkoterapia
- Zmysłoterapia – rozwój sensoryczny
- Jak radzić sobie z destrukcyjnym zachowaniem dziecka?
- Warsztaty Edukacji Twórczej – rozwój zaczyna się Sztuką
- Emocje – uczucia pomagające przetrwać i rozwijać się
- Wpływ diety na zaburzenia zachowania u dzieci
- Wielozmysłowa stymulacja dziecka – multisensoryczne zajęcia
- Jak dotrzeć do nastolatków?
- Arteterapia w nauczaniu
- Podstawy arteterapii
- Jak nauczyć dziecko kolorów?
- Choreoterapia – w pracy z dziećmi i osobami niepełnosprawnymi
- Inteligencja emocjonalna w praktyce

Działanie 2.

Zwiększenie oferty poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz rodzin pomocowych

Liczba udzielonych porad - 90

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa - 45

Działanie 3.

Zwiększenie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej zakresu dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej itp.

• Dzięki wsparciu finansowemu ze środków Unii Europejskiej i realizacji projektu pn. „Teraz My” do 31 marca 2021 r. dzieci objęte były wsparciem:

- - 3 dzieci - psychoterapia
- - 4 dzieci - terapia logopedyczna
- - 2 dzieci - terapia integracji sensorycznej
- - 2 dzieci - terapia HEG Biofeedback
- - 3 dzieci - terapia metodą Tomatisa cykl II

• Ponadto pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej zapewnili dostęp do specjalistycznej pomocy, w tym psychologicznej, reedukacyjnej, rehabilitacyjnej dla 46 rodzin zastępczych.

Działanie 4.

Poszerzenie oferty terapeutycznej dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, ich dzieci oraz dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Ilość form terapii, programów terapeutycznych – 5

Liczba rodzin lub dzieci korzystających – 14

Działanie 5.

Zwiększenie ilości rodzin zastępczych objętych opieką koordynatora

Liczba koordynatorów – 2

Liczba rodzin objętych opieką koordynatora - 33

Działanie 6.

Stworzenie właściwych warunków do zorganizowania grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i zachęcanie rodzin do skorzystania z tej formy pomocy

Liczba spotkań grupy wsparcia w ciągu roku - 0

Liczba rodzin korzystających z grupy wsparcia - 0

Działanie 7.

Zapewnienie wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poprzez rodziny pomocowe

Liczba podpisanych umów – 1

Działanie 8.

Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

Liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy - 0

Działanie 9.

Zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy prawnej

Liczba rodzin korzystających z pomocy prawnej – 17

Cel operacyjny 6

Integracja środowiska rodzin zastępczych.

Działanie 1.

Organizacja grup wsparcia dla osób sprawujących pieczę zastępczą

Liczba spotkań grupy wsparcia w ciągu roku - 0

Liczba rodzin korzystających z grupy wsparcia - 0

Działanie 2.

Organizacja imprez i spotkań mających na celu integrację środowiska rodzin zastępczych

Z uwagi na wprowadzenie obostrzeń w związku z epidemią koronawirusa nie organizowano imprez i spotkań integracyjnych.

Cel operacyjny 7

Wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Działanie 1.

Prowadzenie grup edukacyjnych i szkoleń dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej

Liczba zrealizowanych szkoleń - 0

Liczba osób biorących udział w szkoleniach - 0

Działanie 2.

Tworzenie i pomoc w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia

Liczba programów napisanych przy udziale pracowników PCPR – 15

Działanie 3.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz zatrudnienia, w szczególności poprzez organizowanie szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych – 4

Ilość zorganizowanych kursów lub szkoleń - 0

Ilość osób biorących udział w kursach - 0

Działanie 4.

Utworzenie mieszkania chronionego dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą

W miesiącu kwietniu 2021 r. Zarząd Powiatu Tarnogórskiego przychylił się do prośby

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach i wyraził zgodę na rozpoczęcie działań zmierzających do utworzenia z zasobów lokalowych Powiatu Tarnogórskiego 2 mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej. Mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków powstałyby w mieszkaniach stanowiących zasoby lokalowe Powiatu Tarnogórskiego usytuowanych w Tarnowskich Górach przy ul. Opolskiej 26 a i b dla maksymalnie 8 osób. Na ten cel planuje się pozyskać bezzwrotne finansowe wsparcie z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.

Cel operacyjny 8

Pełna stabilizacja sytuacji dziecka (w tym powrót do rodziny biologicznej lub adopcja)

Działanie 1.

Realizacja planu pomocy dziecku oraz współpraca przy realizacji planu pracy z rodziną dziecka, w szczególności dążenie do powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych lub adopcja

Ilość powrotów dzieci do rodziców - 9

Ilość adopcji – 6

VIII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE REALIZOWANEGO W POWIECIE TARNOGÓRSKIM W ROKU 2021.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowany w Powiecie Tarnogórskim w latach 2021-2024 został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu z dnia 27 kwietnia 2021 r. nr XXX/275/2021.

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Tarnogórskim.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Monitoring i sprawozdawczość Programu jest dokonywana raz w roku przez analizę jakościową i ilościową realizacji poszczególnych zadań Programu, w oparciu o dane przekazane do PCPR przez realizatorów poszczególnych zadań.

1. W ramach realizacji przyjętego programu PCPR po raz trzeci włączyło się w światową kampanię „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” realizowaną przez Fundację po DRUGIE.

PCPR w ramach włączenia się w kampanię oznakowało wszystkie drzwi w PCPR symbolem pomarańczowej wstążki - co było widocznym akcentem dla wszystkich pracowników i klientów. Przez cały czas trwania kampanii na tablicy informacyjnej w budynku PCPR wywieszone były materiały kampanijne, a na stoliku pod tablicą dostępne były pomarańczowe pudełka ratunkowe, zawierające ulotki dla osób doświadczających przemocy, a także materiały dot. profilaktyki i zapobiegania przemocy. Materiały w pudełkach pochodzą od Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kampanię w PCPR zakończyło zorganizowanie pomarańczowego dnia, w którym pracownicy włączyli się w kampanię poprzez ubranie się w coś pomarańczowego. Do promowania akcji włączyła się także ekipa Kangurkowo - pomożemy Ci zostać rodziną zastępczą, która udostępniła na swoim profilu facebook'owym informację o kampanii w PCPR.

PCPR na bieżąco udostępnia informację o realizacji programów korekcyjno-edukacyjnego i psychologiczno-terapeutycznego na stronie internetowej oraz rozsyła do instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Tarnogórskiego wraz z broszurą informacyjną dot. zasad przystąpienia i uczestnictwa w programach.

Na stronie internetowej PCPR działa zakładka „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” gdzie znajdują się informacje kierowane do:

a) osób doświadczających przemocy - tj. informacje dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dane kontaktowe osób udzielających wsparcia psychologicznego, socjalnego oraz bazy teleadresowe:

- baza teleadresowa na 2021 rok oferty poradnictwa specjalistycznego (w szczególności psychologicznego, prawnego) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

- baza teleadresowa placówek zapewniających w 2021 roku schronienie osobom

doświadczającym przemocy w rodzinie na terenie województwa śląskiego

- baza teleadresowa na 2021 rok oferty poradnictwa specjalistycznego (w szczególności psychologicznego, prawnego) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie

b) osób stosujących przemoc w rodzinie – tj. informacje o możliwościach uzyskania w wsparcia w postaci udziału w realizowanych przez PCPR programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych, programie profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz bazy teleadresowe:

- baza teleadresowa podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2021 r.

- baza teleadresowa podmiotów realizujących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2021 r.

2. Jednym z realizowanych zadań w ramach przyjętego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowany w Powiecie Tarnogórskim w latach 2021-2024 jest opracowanie i realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który został przyjęty Uchwałą nr XXIX/267/2021 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 30 marca 2021 roku.

W ramach programu realizowany jest cykl do 12 spotkań grupowych, który poprzedzony jest indywidualnymi konsultacjami. W 2021 r. w celu rekrutacji uczestników do udziału w programie nawiązano współpracę z Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, kuratorami, policją, ośrodkami pomocy społecznej na terenie powiatu.

W 2021 roku zrealizowano jedną edycję programu korekcyjno-edukacyjnego w warunkach wolnościowych dla łącznie 12 osób (10 mężczyzn, 2 kobiet) spośród których 6 osób ukończyło program. Wysokość wydatkowanej dotacji z budżetu państwa wynosiła 10 800,00 zł.

Corocznie prowadzony jest monitoring dot. sytuacji osób, które ukończyły Program korekcyjno-edukacyjny pod kątem powrotu do zachowań przemocowych. Monitoring prowadzony jest do 3 lat od ukończenia Programu. Z monitoringu przeprowadzonego za 3 poprzednie lata wynika, iż łącznie u 4 osób, które ukończyły PKE występują nadal zachowania przemocowe.

3. Następnie realizowano Program psychologiczno-terapeutyczny, na podstawie Zarządzenia nr 13/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach z dnia maja 2021 roku. Program ten realizowany był w warunkach wolnościowych oraz dla jednej osoby w Areszcie Śledczym w Tarnowskich Górach i był skierowany do 7 osób, 3 osoby zrealizowały wszystkie założenia programu i uzyskały zaświadczenia ukończenia programu. Program

psychologiczno-terapeutyczny realizowany jest w formie indywidualnych sesji i zakłada od 10 do 15 godzin zegarowych pracy. Warunkiem ukończenia jest 80% frekwencja w stosunku do założonego w kontrakcie wymiaru godzin. Praca w ramach programu skupiała się m.in. wokół: poznania mechanizmów powstawania przemocy; rozwijania umiejętności samokontroli; poprawy umiejętności komunikacji; poznania sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami, nabywania umiejętności wyrażania własnych myśli, poglądów i uczuć; sposobów skuteczniejszego rozwiązywania konfliktów oraz pracy nad poprawą relacji z bliskimi. Wysokość otrzymanej dotacji z budżetu państwa wynosiła 4 751,00 zł. Zgodnie z zapisami Programu w okresie od 6 mies. do roku od ukończenia Programu prowadzony był monitoring pod kątem powrotu osób, które ukończyły Program do zachowań przemocowych. Jak wynika z przeprowadzonego w 2021 roku monitoringu żadna z osób, które ukończyła program w 2020 nie powróciła do zachowań przemocowych. PCPR na bieżąco udostępnia informację o realizacji programów korekcyjno-edukacyjnego i psychologiczno-terapeutycznego na stronie internetowej oraz rozsyła do instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Tarnogórskiego wraz z broszurą informacyjną dot. zasad przystąpienia i uczestnictwa w programach.

4. Ponadto, 9 lutego 2021 Zarządzeniem dyrektora PCPR nr 4/2021 wprowadzono program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach w latach 2021-2023.

Celem programu jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie w Powiecie poprzez wspieranie i podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy poprzez promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Program skupia się na: psychoedukacji w zakresie mechanizmów odpowiadających za reakcje emocjonalne i zachowania dzieci i ich rodziców, zwiększeniu świadomości w zakresie roli budowania relacji z dzieckiem jako podstawowego elementu procesu wychowania, doskonaleniu umiejętności komunikacyjnych i umiejętności regulowania emocji, kształtowaniu umiejętności wyznaczania zasad, formułowania i egzekwowania poleceń oraz rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów i radzenia sobie z zachowaniami trudnymi dziecka.

W 2021 roku do programu zgłosiło się/zostało zgłoszonych 24 osoby. Uczestnicy zgłaszali się osobiście, by wzmocnić swoje kompetencje wychowawcze i rozwiązać pojawiające się problemy w opiece i wychowaniu dzieci, byli kierowani przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Asystentów Rodziny lub zgłaszali się osobiście w związku z postanowieniem sądu o zobowiązaniu do podniesienia kompetencji wychowawczych. Warsztaty w ramach programu realizowane były cyklicznie, po zebraniu grupy kilku osób, co umożliwia pracę w formie

warsztatowej.

Zorganizowano 3 edycje warsztatów, w których udział wzięło ostatecznie 13 osób – wszyscy uczestnicy ukończyli program i otrzymali zaświadczenia. 5 ze zgłoszonych osób nie uczestniczyło w warsztatach – nie podjęli współpracy, nie stawili się w terminie realizacji warsztatów. 2 osoby nie spełniły ustalonych z nimi warunków uczestnictwa – tj. odbycie programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Pozostałe 4 zgłoszone osoby będą miały możliwość uczestnictwa w kolejnej edycji, po zebraniu się grupy w 2022 roku.

5. W 2021 r. 2 pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach uczestniczyło w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w dwóch gminach jako członkowie zespołu. Pracownicy wzięli udział w 5 posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych. Uczestnictwo pracowników PCPR w posiedzeniach zespołu wzmacnia współpracę pomiędzy jednostkami, przyspiesza wymianę informacji o realizowanych programach, możliwościach wsparcia oraz pozytywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań.

6. W roku sprawozdawczym Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie spisali dwie Niebieskie Karty. Karty te zostały przekazane do właściwych Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Tarnogórskiego, który zgodnie z kompetencjami prowadzi dalszą procedurę przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. W ramach jednostki prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne dla osób dotkniętych przemocą. Ponadto PCPR wpisany jest do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego pod numerem 86/2011.

8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2021 roku zaktualizowało 1 raz bazę teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc. Na stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie umieszczono zaktualizowaną teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie działających w województwie śląskim. Ponadto na bieżąco udostępniane są wszystkie dodatkowe informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na stronie internetowej pcpr.tarnogorski.pl funkcjonuje zakładka Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie, gdzie na bieżąco umieszcza się informacje dot. realizowanych przez tut. Centrum programów korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych i innych programach i projektach skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie.

9. W ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Tarnowskich Górach Powiatowe

Centrum Pomocy Rodzinie utworzyło w 2021 roku wykaz interwentów, którzy wyrazili zgodę na współpracę z KPP TG w 2022 roku, w celu zapewnienia wsparcia psychologicznego dla małoletnich oraz dorosłych ofiar przemocy. Na wykazie znalazło się 5 interwentów (m. in. psychologów i pedagogów).

10. Od stycznia realizowane jest zadanie z zakresu pomocy społecznej polegającego na zapewnieniu okresowego miejsca pobytu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, wśród których mogą znajdować się osoby doświadczające przemocy w rodzinie. Zadanie realizowane jest na mocy umowy o powierzenie realizacji zadania między Powiatem Tarnogórskim a Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Korczaka 5. Zadaniem organizacji jest zapewnienie miejsc całodobowego, okresowego pobytu dla osób, o których mowa w § 2 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 roku w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, podjęcie intensywnych działań ukierunkowanych na przezwycięzenie sytuacji kryzysowej. Zadanie publiczne jest realizowane na rzecz mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego w latach 2021-2023 i na jego realizację przeznaczono kwotę 69 459,50 zł. W 2021 roku nie wpłynęło żadne zgłoszenie o konieczności udzielenia schronienia.

11. Pracownicy PCPR stale podnoszą swoje kwalifikacje z obszaru profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, panelach eksperckich i innych. W okresie sprawozdawczym pracownicy PCPR uczestniczyli w poniższych wydarzeniach obejmujących swoją tematyką obszar przeciwdziałania przemocy: Praca z osobami stosującymi przemoc w rodzinie-interwencja i pomoc, Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych, Mieszkania chronione - zmiana przepisów prawnych w zakresie ich prowadzenia oraz zapewnienia miejsc, Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - praca z rodziną z problemem przemocy w obszarze interwencji i wsparcia psychologicznego, Interdyscyplinarne szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej - poziom podstawowy, Przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza, Szkolenie KPP w Tarnowskich Górach dot. procedury Niebieskiej Karty, I Powiatowa Konferencja Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowskich Górach nt. cyberprzemocy "Sami przeciwko sobie".

12. W marcu 2021 r. ze środków własnych Powiatu Tarnogórskiego został utworzony Punkt Interwencji Kryzysowej działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach, jako realizacja jednego z zadań określonego w art. 19 ustawy o pomocy społecznej, tj. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej i tym samym podejmowanie działań w obszarze interwencji kryzysowej poprzez udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach

uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy. Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach działalności punktu udziela się specjalistyczne poradnictwo psychologiczne skierowane do osób/ rodzin znajdujących się w kryzysie spowodowanym m. in.: przemocą w rodzinie, kryzysem małżeńskim, rozwodem, rozstaniem, utratą bliskiej rodziny, konfliktem w rodzinie, utratą pracy, uzależnieniem, itp. Udzielana pomoc jest bezpłatna, nie jest wymagane skierowanie. W 2021 r. 2 psychologów pracujących w PIK udzieliło łącznie 222 godzin specjalistycznego wsparcia dla 51 osób/ rodzin.

13. W grudniu 2021 roku PCPR nawiązało współpracę z KLASTREM INNOWACJI SPOŁECZNYCH z siedzibą w Gliwicach w ramach projektu "BEZPIECZNE GRUPY WSPARCIA", gdzie realizowane są spotkania grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy. Spotkanie grupy odbywają się w siedzibie PCPR. Dzięki tym spotkaniom uczestniczki zdobędą wiedzę z zakresu radzenia sobie z konfliktem i gdzie należy szukać pomocy w przypadku przemocy domowej. W 2021 roku odbyło się jedno spotkanie, w którym udział wzięły 3 osoby. Spotkania będą kontynuowane do 30 września 2023 roku.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 112 ust.12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej „kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej”. Niniejsza uchwała wraz z załączonym sprawozdaniem jest realizacją tego zapisu.

Sprawozdanie z działalności PCPR zawiera zestawienie informacji o działaniach podejmowanych w ramach zadań ustawowych obejmujących kilka głównych obszarów, tj.:

- opieka nad dzieckiem i rodziną czyli zapewnianie dzieciom pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców oraz działania bezpośrednio z tym związane (m.in. wypłata świadczeń, praca z rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka, specjalistyczne poradnictwo, opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, ponoszenie wydatków Powiatu Tarnogórskiego w zakresie pieczy zastępczej przez inne powiaty), prowadzenie kampanii Kangurkowo,

- pomoc osobom niepełnosprawnym głównie w zakresie dofinansowań zadań z zakresu rehabilitacji społecznej finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w ramach programu „Aktywny Samorząd”,

- realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021 r. ze środków Funduszu Solidarnościowego,

- realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021 ze środków Funduszu Solidarnościowego,

- domy pomocy społecznej w zakresie umieszczeń i prowadzenia kolejki osób oczekujących na umieszczenie jak również ustalania odpłatności za pobyt w DPS, doradztwo metodyczne dla jednostek,

- Środowiskowy Dom Samopomocy w zakresie prowadzonej działalności, kierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy, ustalania odpłatności, doradztwo metodyczne dla jednostek,

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w zakresie prowadzonej działalności, sprawozdawczości i kontroli,

- przeciwdziałania przemocy w zakresie poradnictwa, prowadzenia programu korekcyjno-edukacyjnego i programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc, realizacja Programu Profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie realizowany przez

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach na lata 2021-2023, realizacja programów osłonowych w ramach ogłaszanych konkursów,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- współpraca z wydziałami Starostwa w zakresie opracowania i realizacji Powiatowych programów,
- sprawozdawczość z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej w ramach zadań własnych jednostki jak również w imieniu Powiatu Tarnogórskiego.

Zgodnie pkt VIII uchwały nr XXVII/247/2021 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 26 stycznia 2021 roku w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej Realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w latach 2021-2023” sprawozdanie z ww. Programu stanowi integralną część sprawozdania z działalności PCPR za rok 2021. Ponadto zgodnie z pkt XI uchwały nr XXX/275/2021 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 27 kwietnia 2021 roku w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizowanego w Powiecie Tarnogórskim w latach 2021-2024” sprawozdanie z ww. Programu stanowi również integralną część sprawozdania z działalności PCPR za rok 2021.

Podsumowanie sprawozdania stanowi zestawienie potrzeb w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej w Powiecie Tarnogórskim.